

Skötselanvisning

Juni 2017

Gratulerar till dina nya VELFAC fönster och dörrar

Våra fönster och dörrar är en sund kombination av traditionellt hantverk och modern produktionsteknik. Det ger kvalitetsprodukter som med en liten smula omvårdnad håller sig vackra och funktionsdugliga år efter år.

Läs den här vägledningen och följ de få anvisningar som vi ger utifrån vår mångåriga erfarenhet av fönster, så kommer du att få glädje av dem i många år framöver.

Läs-guide. På de första sidorna av skötselanvisningen finner du goda råd om inomhusklimat, förebyggande av inbrott, energi.

- På sid. 6 finns information om skötsel av VELFAC fönster och dörrar, så att de håller sig fina och välvårdade år efter år.
På sid. 7 finns information om imma och hur du kan minimera att imma uppstår.
- På sid. 11 finns en översikt över fackuttryck som kan vara bra att känna till när du ska läsa sidorna om dina fönster.
- Sid. 11 hjälper dig att avgöra vilket fönstersystem ditt hus har. Det behöver du veta när du ska sätta dig in i hur dina fönster fungerar.
- Sid. 12-40 beskriver detaljerat hur du hanterar dina fönster och dörrar i vardagslag. Här kan du också se hur du kan göra vissa småjusteringar av t ex friktionsbromsen samt få överblick över hur du eventuellt ska smörja dina fönster.
- Till sist finns en sida som vänder sig till vicevärdar, fastighetsskötare m fl.

Skulle du ha frågor som du inte finner svar på i skötselanvisningen är du välkommen att kontakta oss.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Gratulerar till dina nya fönster	2	Såkringar och andra tillbehör til VELFAC 200 + Edge	21
Läs-guide	2	VELFAC Classic Toppstyrt fönster	22
Liv, ljus och luft med dina VELFAC fönster	3	VELFAC Classic Fast fönster	22
Ett liv i säkerhet och trygghet	4	VELFAC Classic Sidohängt fönster	23
Energi och miljö	5	VELFAC Classic Sidostyrt fönster	24
Vård och underhåll för att garantin ska fortsätta gälla	6	VELFAC Classic Sidovädbart fönster	25
Imma på dina fönster?	7	VELFAC Classic Vädbart fönster	26
Kvalitetsnormer för fönsterbranschen	8	VELFAC Classic Terrassdörrar	27
10 års garanti - vad täcker den?	10	Handtag och andra tillbehör til VELFAC Classic	28
Vilken typ av fönster har du?	11	VELFAC Ribo Toppstyrt fönster	29
Fackuttryck	11	VELFAC Ribo Fast fönster	29
VELFAC 200 + VELFAC Edge Toppstyrt fönster	12	VELFAC Ribo Sidohängt fönster	30
VELFAC 200 + VELFAC Edge Topphängt fönster	12	VELFAC Ribo Sidostyrt fönster	31
VELFAC 200 + VELFAC Edge Sidohängt fönster	13	VELFAC Ribo Sidovädbart fönster	32
VELFAC 200 + VELFAC Edge Sidostyrt fönster	14	VELFAC Ribo Vädbart fönster	33
VELFAC 200 + VELFAC Edge Fast fönster	14	VELFAC Ribo Terrassdörr	34
VELFAC 200 + VELFAC Edge Vädbart fönster	15	Handtag och tillbehör til VELFAC Ribo	35
VELFAC 200 + VELFAC Edge Vädbart fönster	16	Tvålufts fönster och terrassdörr	36
Tilläggsbågar till VELFAC 200 + Edge fönster	17	VELFAC In Inåtgående fönster och altandörr	37
VELFAC 200 + VELFAC Edge Terrassdörr	18	Handtag och tillbehör til VELFAC In	39
VELFAC 200 + VELFAC Edge Skjutdörr	19	VELFAC Ytterdörr i trä/alu eller trä	40
Handtag och el-motor till VELFAC 200 + Edge	20	För dig som är viceärd eller fastighets skötare	41

Liv, ljus och luft med dina VELFAC fönster

Vi blir på gott humör, vi får mera energi och känner oss piggare när vi har det ljust omkring oss. VELFAC fönster är kända för sina smala profiler, och du kommer därför att uppleva att du alltid får största möjliga mängd dagsljus in genom dina fönster; till och med en mörk januaridag ...

Våra hem ska vara en trivsamt plats att vistas på - det är här vi stressar av och hämtar ny energi. Faktiskt tillbringar varannan svensk minst 16 timmar av dygnet hemma hos sig själv, också på vardagarna. Därför är det viktigt att vi släpper in dagsljuset i bostaden.

Men vi ska också se till att inomhusklimatet är gynnsamt och sunt. Det kan du göra genom att:

- vädra ordentligt två-tre gånger om dagen i 5-10 minuter, även om det regnar
- ha värmen på så att temperaturen ligger på 20-22° C hela dygnet
- hålla hemmet rent så att du begränsar mängden damm

VELFAC fönster är medlem av Dansk Indeklima Mærkning, (Dansk Inomhusklimat Märkning) som är en frivillig organisation, till syfte att förbättra inomhusklimatet i hus genom att

- ge producenterna ett redskap för att utveckla produkter som tar mera hänsyn till inomhusklimatet
- ge användarna ett redskap för att välja de produkter som tar hänsyn till inomhusklimatet
- ge alla ett redskap för att bättre förstå hur olika produkter påverkar inomhusklimatet

► Dansk Indeklima Mærkning administreras av Teknologisk Institut.
Mer information om organisationen finns på www.teknologisk.dk/dim.

► Här kan du finna mer information om det goda inomhusklimatet:

Astma- och Allergiförbundet
Konsumentverket/KO
Statens Provnings- o Forskningsinstitut

www.astmaoallergiforbundet.se
www.konsumentverket.se
www.sp.se

Ett liv i säkerhet och trygghet

I genomsnitt sker nästan 100 inbrott i villor och lägenheter varje dag. Det gäller alltså att skydda sig mot objudna gäster, och med VELFAC fönster är du en god bit på väg.

Fönstren är hemmets svaga punkt, och en stor del av inbrotten sker genom att tjuven tar bort de utvändiga glaslisterna och tar ut glasrutan. Dina VELFAC fönster kännetecknas av att glaslisterna sitter på insidan och alltså inte kan lossas utifrån. För tjuven återstår då bara en utväg - att krossa rutan. Men även härdade inbrottstjuvar föredrar att arbeta i det tysta, så om den enda möjligheten är att slå sönder rutan ger de som regel upp och går sin väg.

OBS: Var uppmärksam på att inte alla försäkringsbolag täcker inbrott via fönster som stod i ventilationsläge vid tidpunkten för inbrottet.

■ Stoppa tjuven - innan han bryter sig in

- få det att se ut som om att någon är hemma när du är borta
- be grannen tömma brevlådan och använda soptunnan när du inte är hemma
- installera utomhusbelysning med detektor
- placera värdeföremål så att de inte syns utifrån

■ Dina VELFAC fönster kännetecknas av att glaslisterna sitter på insidan och alltså inte bara kan lossas utifrån.

Här kan du finna fler goda råd och idéer om hur du förebygger inbrott

- Stöldskyddsföreningen: www.stoldskydd.se
- Trygga Hem: www.tryggahem.se

Energi och miljö med VELFAC fönster

Ett fönster med energimässigt goda egenskaper kännetecknas av låg värmeförlust. Om fönstret dessutom under den svala tiden på dygnet håller kvar gratis solvärme, så får fönstret extra goda energimässiga egenskaper.

Den smala båg-karmkonstruktionen, som är unik för VELFAC fönster, gör att våra fönster har upp till 50 % större glasareal än andra fönstertyper. Du får alltså både massor av ljus och gratis solvärme, och därmed ett mycket energivänligt fönster, när du har valt VELFAC.

VELFAC fönster ger dessutom reducerat kallras, så du kan möblera mera fritt än med fönster med traditionella termorutor. Din favoritfåtölj kan nu stå närmare fönstret, och du kan njuta fullt ut av både dagsljuset och utsikten.

Energiberäkning. Det kostar lite mer i uppvärmning att ha valt fönster i stället för fasadbeklädnad - men vem kan föreställa sig ett hus utan fönster? Följande räknexempel kan ge en idé om hur liten energiförlusten är hos dina VELFAC fönster. För ett VELFAC 200 fönster på 1,23 x 1,48 meter kan energiförlusten vara så låg som 55 kronor per år. Om du så drar ifrån den energiförlust som sker genom en vanlig fasad i motsvarande storlek kan den reella nettokostnaden för fönstret komma ned till ca 18 kronor per år.

► I ett VELFAC fönster är bågen monterad utanpå karmen. Resultatet är smala fönsterprofiler och en betydligt större glasyta som släpper in gratis solvärme och upp till 50 % mera dagsljus in i rummet än andra fönster.

Vård och underhåll för att garantin ska fortsätta gälla

För alla VELFAC produkter gäller vissa generella riktlinjer som skall följas för att garantin ska fortsätta gälla:

Gångjärn, beslag och spanjolettens kolvar ska ses över och rengöras 1-2 gånger om året, och alla rörliga delar smörjas med syrafri olja - Fönster och dörrar som används mycket ska smörjas oftare. Områden som ska smörjas är märkta med två oljedroppar på de olika fönster- och dörrtyperna på sid. 12-40.

Friktionsbroms justeras och friktionsbroms och glidskenor sprayas om nödvändigt med en **teflonbaserad** smörjolja t.ex. Fin Lube eller liknande (aldrig vanlig smörjolja!).

I industri- och lantbruksområden, kustnära områden, sydvända fasader, fuktigt inomhusklimat samt områden med hög koncentration av trafik ska underhållet av fönster och dörrar göras oftare. Garanti mot korrosion gäller endast vid funktionsfel och med förutsättning att ovanstående anvisningar har följts.

Tvättning. Glasrutor, båge och karm rengörs bäst med en mjuk trasa eller borste och ljummet vatten med lite diskmedel eller annat mildt rengöringsmedel utan slipeffekt eller lösningsmedel. Märken efter klistermärken och limrester på glaset tas bort med en trasa fuktad i tvättsprit. Märken efter sugkoppor kan du ta bort med ett rengöringsmedel för glaskeramiska spishällar.

Fönsterbågen består av aluminium. Den ska tvättas av minst ett par gånger om året - gör det till en god vana när du putsar fönstren. Svarta ränder från glasband kan kräva lite extra bearbetning om de får sitta för länge. Om stänk från betong vid nybyggnation sätter sig på rutan eller aluminiumbågen rekommenderar vi att du tvättar bort det genast. Annars blir både glas och båge matta. Skador inverkar inte på aluminiumets hållbarhet eftersom blottlagt aluminium snabbt bildar ett naturligt oxidlager som förhindrar korrosion och angrepp av vitrost. Små repor i aluminiumet kan repareras men färgavvikelse kan då uppstå.

Trä utvändigt. Kontrollera om det börjar finnas sprickbildningar i den utvändiga ytbehandlingen. Detta gäller speciellt på fasader som vänder mot syd och väst, burspråk och liknande, där solens UV-strålar kraftigt påverkar alla typer av trä. När det finns en spricka i ytbehandlingen börjar det tränga in fukt och nedbrytningen av träet påbörjas. Därför ska alla fönster kontrolleras årligen och där det är nödvändigt måste ytbehandlingen åtgärdas. Använd vattenbaserad, diffusionsöppen färg. Träets fuktighet bör ligga på 15-18% och lufttemperaturen på omkring 10-20°C. Påbörja inte arbetet innan nattens dagg är borta och avsluta i tid så att färgen hinner bli "handtorr", innan daggen faller igen.

Trä invändigt. Karmen är ytbehandlat med vattenbaserad färg eller lack, och ska tvättas av med jämna mellanrum. Tätningsslister, glasband och glaslister ska bara tvättas av med rent vatten, ev. med lite mildt rengöringsmedel. Skador i karmens ytbehandling måste repareras. Vid reparation, eller om du vill måla karmen, ska du använda vattenbaserad, diffusionsöppen färg. Undvik att få färg på tätningsslister, glasband och glaslister.

Trösklar av trä. Trösklar av hårdträ i VELFAC Ribo och VELFAC Classic dörrar underhålls som övrigt trä - se ovan. Trösklar av mahogny i VELFAC In dörr underhålls löpande med rå linolja utan färgpigmentering.

Maskeringstejp. Om du använder maskeringstejp, rekommenderar vi 3M Scotchtape "Long Mask™". När färgen är övermålningsbar, målar du så många lager som behövs. Ta bort tejpens omedelbart efter att du målat det sista lagret (innan färgen är torr).

Bättringsfärg och -lack kan beställas från VELFAC Serviceavdelning. För att beställa originalfärg ska du upplysa om ordernumret, se sid. 30.

► Om du bor vid havet, om dina fönster sitter i en södervänd fasad med mycket starkt solljus, eller om det är mycket fuktigt inomhus kräver dina fönster skötsel lite oftare.

► **Harts.** Trä är en naturprodukt som innehåller harts. Du kan ta bort små kristalliserade hartsdroppor genom att torka lätt med en trasa fuktad i tvättsprit. Gnid inte för hårt - det fungerar bättre att torka försiktigt med lite sprit flera gånger. Kom ihåg att genast torka efter med en trasa urvriden i vatten. Större utfällningar bör sitta kvar några månader tills de har kristalliserats - sedan kan de skrapas bort och till sist torkas av med sprit. Gulfärgning till följd av harts bleknar gradvis med tiden.

Imma på dina fönster?

Imma på insidan av glasrutan. Imma eller kondens är ett naturligt fenomen som vi inte helt kan undvika. Förenklat kan sägas att det bildas imma på rutorna därför att den varma luften inomhus kyls av mot de kallare glasrutorna. Fukten i den varma luften sätter sig på den kalla rutan som kondens. Ju mer fukt i luften och ju lägre tempreatur, ju mer kondens.

Ett fuktigt inomhusklimat är ohälsosamt, både för människor och fönster. Om kondensfukten från glasrutorna rinner ner på fönstrets trädelar kan det bildas mögelsvamp och i värsta fall uppstå rötskador på träet i fönstren. Och för dig och din familj kan ett konstant fuktigt inneklimat orsaka hosta, irriterade ögon, utslag eller allergi.

Det finns tre viktiga åtgärder som minskar risken för kondens inomhus

- vädra ordentligt 2-3 gånger om dagen i 5-10 minuter
- ha värmen på så att temperaturen ligger på 20-22° C hela dygnet
- sörg för god luftcirkulation i alla rum

Imma på utsidan av glasrutan. Under natten och morgonen kan det bildas imma på utsidan av energirutor med särskilt god isoleringsförmåga. Från energimässig synpunkt är det ett positivt problem - och imman försvinner när utomhustemperaturen ökar under förmiddagen.

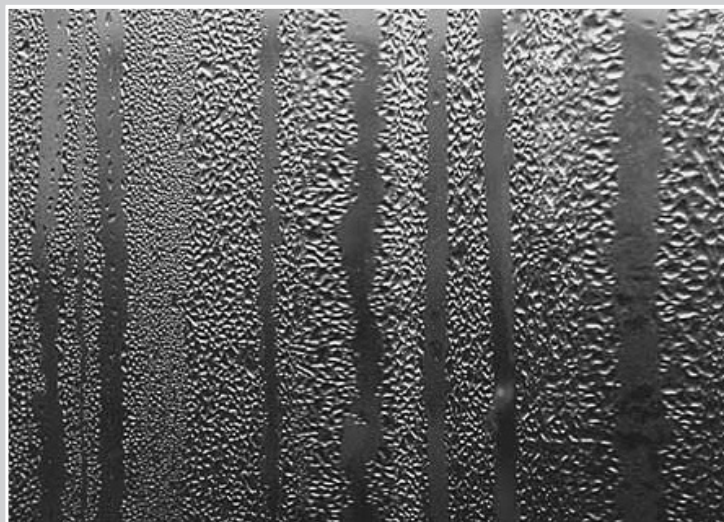
Utvändig kondens är fullständigt ofarligt och stör bara utsikten. Kondens mellan de två glasrutorna. Om du upptäcker att det bildas kondens mellan glasen i en termoruta/energiruta är rutan punkterad och ska bytas ut.

Här kan du få goda råd och mer information om kondens

Astma- och Allergiförbundet
www.astmaoallergiforbundet.se

Konsumentverket/KO
www.konsumentverket.se

Statens Provnings- o Forskningsinstitut
www.sp.se

► Visste du ...

- att i nybyggda hus måste man under det första året vädra mera än i äldre hus - och att det gäller även vid om- och tillbyggnad
- att en vuxen person eller en medelstor hund avger ca 2 liter vatten per dygn. Fukten luftas ut vid vädning
- att krukväxter avger mycket fukt
- att fuktproblemen ökar när rumstemperaturen sänks - och försvinner när temperaturen höjs. Även en kortvarig sänkning av temperaturen om natten kan ge kondens på rutorna.

Om det plötsligt uppstår imma på dina fönster kan det bero på

- att du har bytt till nya fönster som är helt täta
- att du har bytt till golvvärme i stället för radiatorer
- att du har fått nya gardiner som är av tjockare material eller som täcker mera av fönstret
- byggfukt från nybyggnation; torkningsfasen kan vara så lång som ett år
- årstiden - eftersom kondensbildningen är besvärligast under vinterhalvåret.

Kvalitetsnormer för fönsterbranschen

Hos VELFAC har vi en ärlig strävan efter att våra fönster och dörrar ska leva upp till dina förväntningar. Våra höga kvalitetskrav och hela vår produktion präglas av stor omsorg om att göra allt rätt - första gången.

Som många danska fönsterproducenter är VELFAC A/S medlem i branschorganisationen VinduesIndustrien. Föreningen hette tidigare VSO och bildades 1977, bl a för att stå som en samlad organisation och värna om dansk fasadarkitektur.

VinduesIndustrien har fastställt några minimikrav på fönsters kvalitet och konstruktion till gagn för dig som användare. Samtidigt har VinduesIndustrien definierat vad du som användare bör acceptera när det gäller avvikelser i ytorna på fönster som till allra största delen består av naturmaterial: aluminium, trä och glas. Du kan läsa mer om VinduesIndustriens tekniska bestämmelser på www.vinduesindustrien.dk.

Aluminium

Enligt VinduesIndustriens bestämmelser om aluminium är fel i ytan, som inte syns utomhus på tre meters avstånd, acceptabla. Bedömningen får inte göras i direkt solsken.

Trä

Trä är ett naturmaterial som uppvisar mycket olika egenskaper. Vi ställer mycket specifika krav på våra leverantörer av karmträ för att få en träkvalitet som vi kan stå för.

Vi ytbehandlar själva träet och följer de regler som utformats av VinduesIndustrien och den anslutna kontrollorganisationen DVV, Dansk Vindues Verifikation (Dansk Fönsterverifikation). Av den framgår att

- alla ytor ska vara behandlade med färg eller lack
- ytor, kanter och profileringar ska vara enhetliga i kulör och glas samt kännas släta
- eftersom trä är en naturprodukt kan det förekomma struktur- och glansvariationer, repor och andra normala trävariationer (t ex i samband med kvistar)
- trä innehåller harts. Under de första 3-4 åren kan harts tränga igenom ytbehandlingen och kristalliseras på träkarmen. Se behandling av hartsutfällning på sid. 6

► **VinduesIndustrien** är en branschorganisation, som har merparten av de danska fönstertillverkarna som medlemmar. VELFAC fönster och dörrar lever som minimum upp till kraven i VinduesIndustriens tekniska bestämmelser för DVV, som du kan läsa på: www.vinduesindustrien.dk.

► Eftersom trä är en naturprodukt kan det förekomma variationer i struktur och glans, repor och andra normala trävariationer, t ex i samband med kvistar.

DANSK
VINDUES
VERIFIKATION

► DVV kontrollerar att de anslutna producenterna uppfyller VinduesIndustriens (Fönster-Industriens) "Tekniska bestämmelser för DVV". Fönster som är märkta med kvalitets-märket "DVV", ger konsumenten en säkerhet för att produkternas kvalitet är ok. Du kan läsa mer om DVV på www.vinduesindustrien.dk

VinduesIndustrien menar att underhållet av trækarmen bör anpassas till rådande förhållanden. Speciellt utsatta förhållanden är söderfasader med kraftigt solljus och havsluft eller vid mycket hög fuktpåverkan från rummet. Därför ska alla fönster kontrolleras årligen och eventuell synlig nedbrytning skall repareras. Reparationsvägledning kan rekvideras från VELFAC Serviceavdelning.

Glasrutor

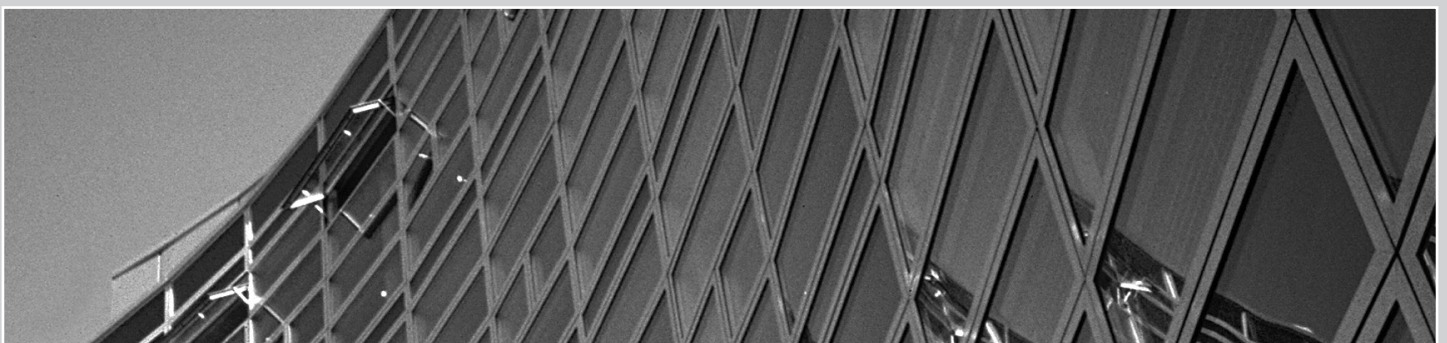
Liksom alla andra fönsterproducenter tillverkar VELFAC inte själv glasrutorna utan köper dem hos en glasproducent. Därför är vi underställda glasbranschens regler för vad som är reklamationsberättigat. För glasbranschen gäller:

Föroreningar, smuts och repor. Glas är ett naturmaterial och även med de modernaste produktionsmetoder kan det förekomma små oregelbundenheter. Föroreningar i glas samt smutspartiklar och repor i glaset på den invändiga sidan av termorutan bör accepteras när de är under en viss storlek. En fackman värderar utifrån Glasindustriens publikation "Termoruders visuella kvalitet", juli 2009, om reklamationen är berättigad. (Jämför Svensk Planglasförening "Riktlinjer för reklamationsbehandling", november 2001).

Färgnyanser. Vanligt glas som används i termorutor uppfattas normalt som klart - men är i verkligheten grönt. Färgen reducerar genomsiktligheten. Därför kan två glasskivor av samma typ, men med olika tjocklek, uppfattas som om de har olika färgnyanser - och det kan man inte göra något åt.

Termiska spänningar i glasrutan på grund av ojämn temperaturpåverkan kan orsaka karaktäristiska sprickor (självsprickor) som inte omfattas av garantin. Därför avråder vi från att

- klistra streamers, skyltar eller liknande på rutan
- måla rutan helt eller delvis
- klistra plastfilm eller solfilter på rutan
- utsätta rutan för slagskugga
- blåsa varm luft på rutan (hårtork, varmluftsfläkt eller liknande)

► **Frågor om termorutor.** Här kan du läsa mer om generella regler för glasindustrin:

Svensk Planglasförening: www.svenskplanglas.se

Glasindustrien, Danmark: www.glasindustrien.org

10 års garanti - vad täcker garantin?

Garantin täcker fabrikations- och materialfel vid berättigad reklamation inom en period på 10 år från leveranstidpunkten. Reklamation bör i första hand riktas till din fönstermontör som har garantiförpliktelse gentemot dig.

Garantin täcker inte fel som beror på felaktigt montage, bristande eller otillräckligt underhåll eller felaktig hantering. Felaktigt montage kan reklameras hos fönstermontören.

Fråga oss. Om du har frågor om fönster som du inte finner svaret på här i Skötselanvisningen kan du skicka oss ett mail på www.VELFAC.se under "Kontakt". Du får svar inom ett par arbetsdagar. Vi får löpande hänvänelser från kunder. Här på sidan kan du läsa de 5 vanligaste frågorna - och svaren på dem.

Fråga: Jag har fått nya fönster, men de går trögt - ska det verkligen vara så?

Svar: Nej. Nya fönster ska inte gå trögt - det ska fönstermontören försäkra sig om innan han överlämnar projektet. Du bör vända dig till din montör och be honom titta på fönstren.

Fråga: Jag fick nya fönster för ett par år sedan. Nu har det uppstått gulbruna fläckar på målningen på grund av hartsutfällning - kan det vara riktigt?

Svar: Ja. Trä är en levande produkt och hartsutfällning är en naturlig följd av att välja trä. På sid. 6 kan du läsa hur man behandlar hartsutfällningar.

Fråga: Mina VELFAC fönster och dörrar är 12 år gamla, men nu har de börjat kärva - ska det verkligen vara så?

Svar: Nej, naturligtvis inte. Men det kan hända att bågen på grund av överbelastning e.d. sätter sig med tiden. Bågen kan emellertid justeras. På www.VELFAC.se finner du under Professionell / Teknisk information / Download centre en instruktion hur du själv kan justera VELFAC fönster och dörrar. Annars kan du be en hantverkare ge dig en prisuppgift på jobbet.

Fråga: Jag har just fått VELFAC fönster monterade i mitt hus och nu kan jag se att det är repor i glaset - kan det verkligen vara rätt?

Svar: Kanske. I avsnittet "Kvalitetsnormer för fönsterbranschen" på sid. 9 kan du läsa om hur stora avvikelser i ytan som fönsterbranschen anser acceptabla. Om avvikelserna på glaset (karmen, bågen ...) i dina fönster och dörrar faller utanför det som beskrivs där kan du vända dig till din fönstermontör som har garantiförpliktelse gentemot dig.

Fråga: Mina fönster är inte mer än några år gamla och behöver redan smörjas - kan det verkligen vara riktigt?

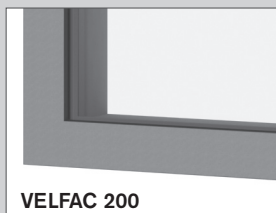
Svar: Ja, det kan det. När VELFAC fönster och dörrar lämnar fabriken är de smorda tillräckligt, men minimalt för att inte dra till sig damm och smuts. När gångjärnen och spanjolettens kolvar behöver rengöras och smörjas nästa gång beror på hur ofta fönstren och dörrarna öppnas, vind- och väderförhållanden i området samt årstiden.

► Se närmare villkor för garantin i våra Garantibestämmelser som kan laddas ner på www.VELFAC.se under "Ladda hem broschyrer".

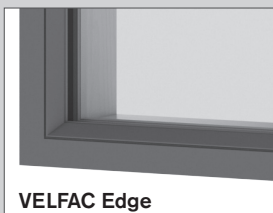
Vilken typ av fönster har du?

Vi frågar därför att du behöver veta vilken typ av fönster du har, när du ska sätta dig in i hur dina fönster fungerar. Avsätt därför några minuter på att konstatera vilket fönstersystem du har.

VELFAC 200

VELFAC 200 fönster är tillverkade med en mycket smal bågprofil utvändigt. Bågen är tillverkad av aluminium. Glaslisten sitter invändigt.

VELFAC Edge

VELFAC Edge har en mycket smal bågprofil med utvändig kant. Bågen är tillverkad av aluminium. Glaslisten sitter invändigt

VELFAC Ribo

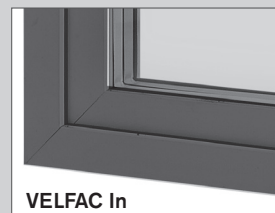
VELFAC Ribo trä är ett vanligt träfönster med utvändig glaslist.

VELFAC Ribo alu är ett träfönster med en aluminiumprofil som satts på utvändigt.

VELFAC Classic

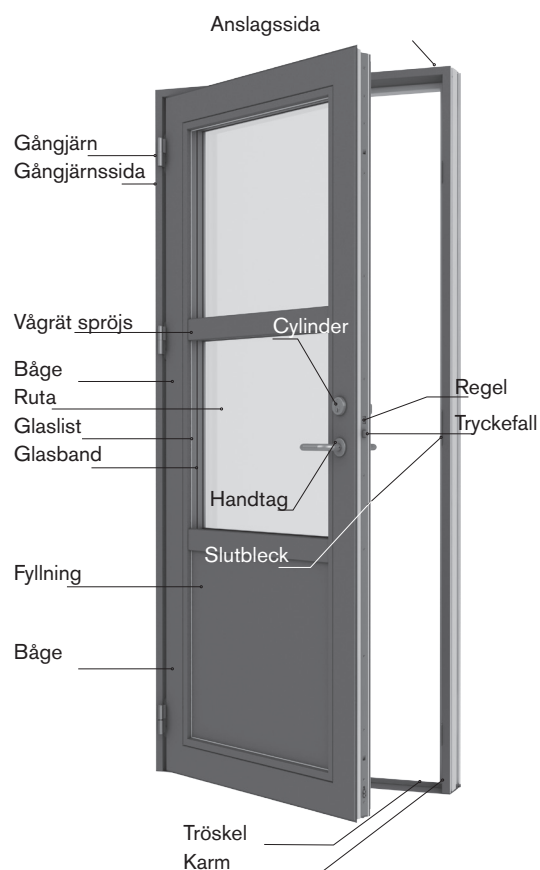
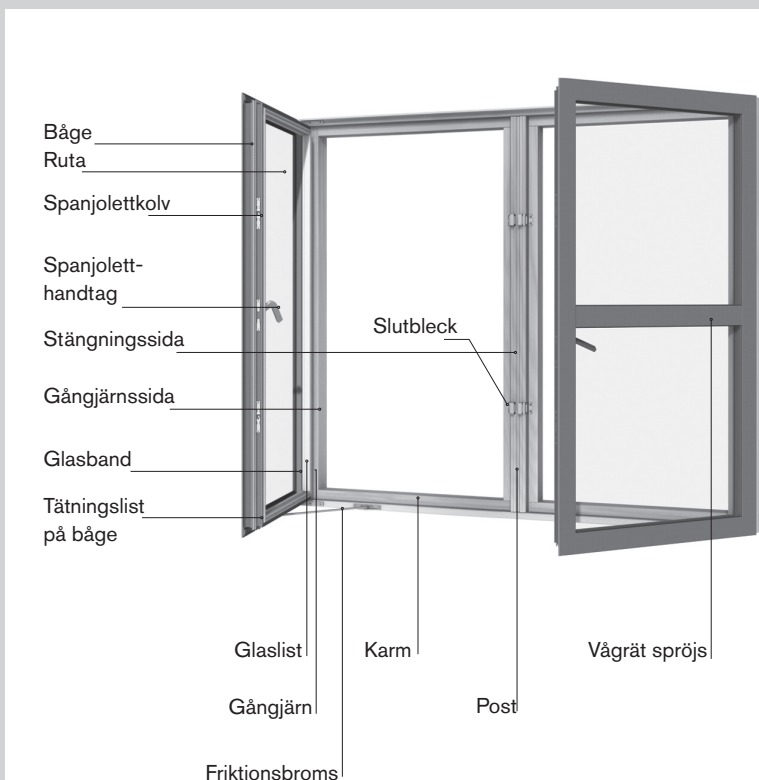
VELFAC Classic är en modern version av det klassiska fönstret med kittfals.

VELFAC In

VELFAC In fönster och terrassdörr öppnas inåt.

Fackuttryck - fönster och dörrar

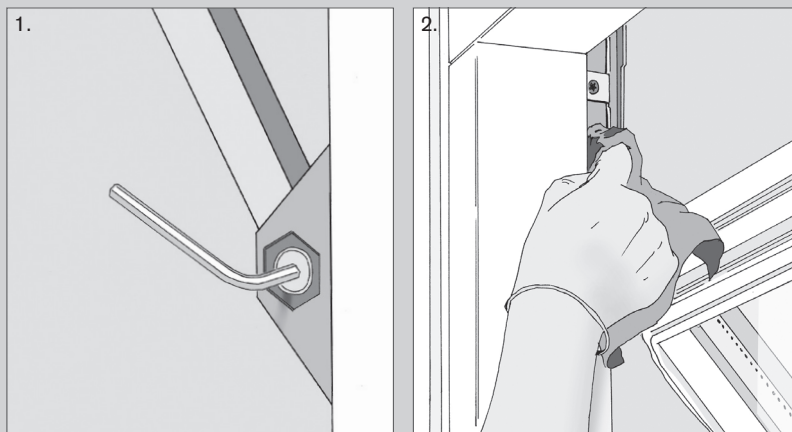
VELFAC 200 / VELFAC Edge Toppstyrt fönster

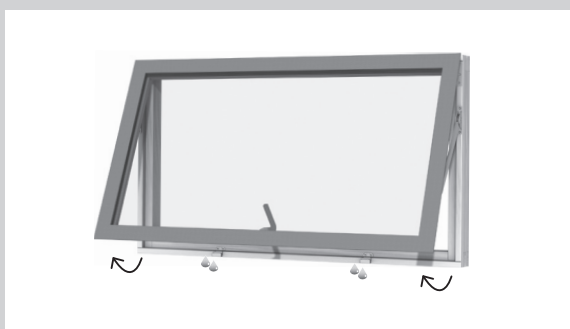
Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. Fönstret öppnas nertill och ju mera det skjuts ut, ju större blir ventilationsspalten upptill.

Justera friktionsbromsen genom att vrida friktionsskruvarna i båda sidor på fönstret med en 4 mm insexnyckel (1). Det är viktigt att skruvarna är lika hårt åtdragna i båda sidor - annars kan bågen bli skev.

Skötsel. Glidskenorna hålls fria från damm och smuts med en trasa (2). De bör inte smörjas eftersom det drar till sig ytterligare smuts.

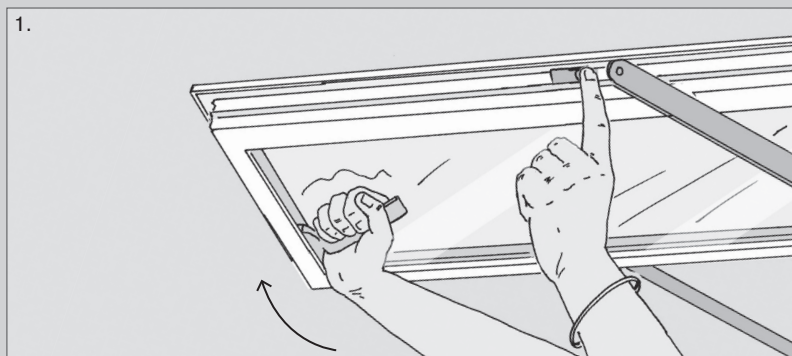

VELFAC 200 / VELFAC Edge Topphängt fönster

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt.

Om fönstret är monterat som brandräddningsöppning hålls det i fullt öppet läge fast av en spärr i vänster sida (1). Innan bågen kan stängas igen måste spärren lyftas av haken.

VELFAC 200 / VELFAC Edge Sidohängt fönster

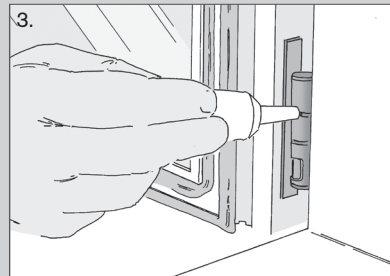
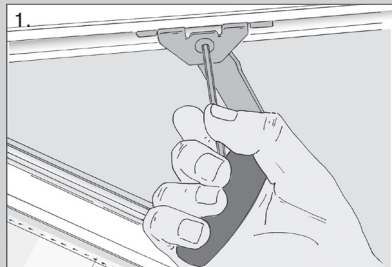

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge och bågen skjuts utåt. Fönstret kan öppnas 90° och är försett med friktionsbroms. Fönstret stängs genom att bågen dras in mot karmen och handtaget vrids ner till lodrätt läge.

Tvålufts-fönster kan vara försett med olika typer av poster - se mera på sid. 36.

Friktionsbromsen justeras genom att skruven på över- och/eller undersidan av fönstret vrids med en 4 mm insexnyckel (1).

Skötsel. Har fönstret friktionsbroms ska du hålla glidskenorna rena från damm och smuts, t ex med en trasa (2). De bör inte smörjas eftersom det samlar mera smuts. Gångjärnen smörjes med en syrafri olja, samtidigt som du öppnar och stänger fönstret för att oljan ska tränga in ordentligt i gångjärnen (3).

VELFAC 200 / VELFAC Edge Sidostyrt fönster

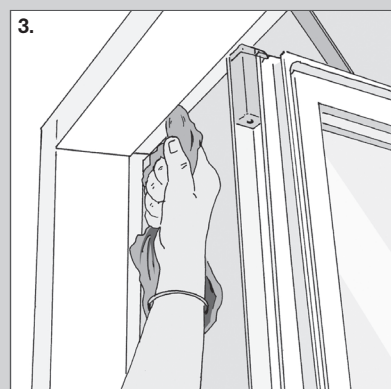
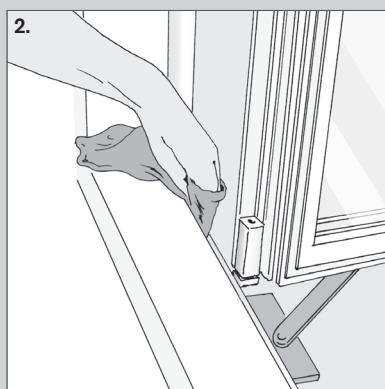
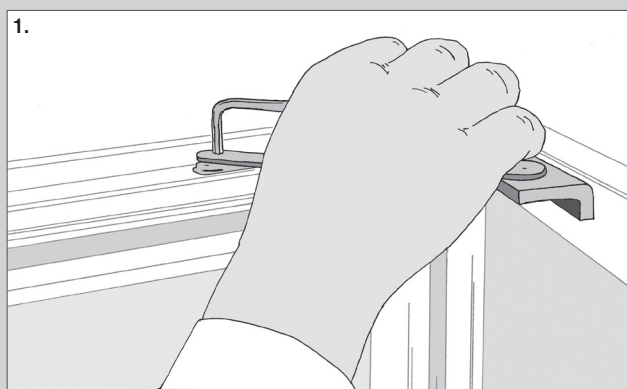

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge. Fönsterbågen skjuts sedan utåt.

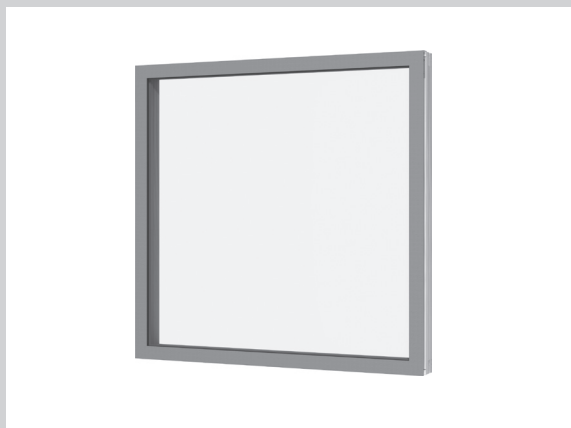
Friktionsbromsen justeras genom att skruven på översidan av fönsterbågen vrids med en 4 mm insexnyckel (1).

Putsning. När fönstret öppnas 90° uppstår en putsningsöppning på "gångjärnssidan". Utsidan av glaset kan nu putsas inifrån.

Skötsel. Glidskenorna hålls rena från damm och smuts, t.ex. med en trasa (2+3). Glidskenorna ska sprayas med en teflonbaserad smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

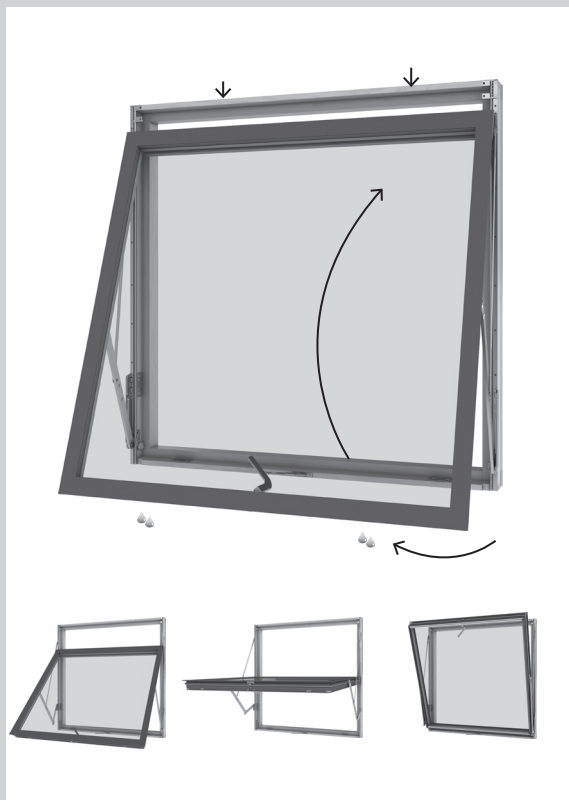
VELFAC 200 / VELFAC Edge Fast fönster

Fönstret kan inte öppnas och behöver därför varken smörjas eller justeras.

Om du hellre vill ha ett fönster som du kan öppna, kan ett fast fönster som regel byggas om till ett öppningsbart fönster. Kontakta VELFAC Serviceavdelning för mer information.

VELFAC 200 / VELFAC Edge Vändbart fönster

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge. Fönsterbågen skjuts sedan utåt. En barnsäkring begränsar öppningen till 5-10cm.

Putsning av den utvändiga sidan kan göras inifrån. Öppna fönstret så mycket att barnsäkringen aktiveras. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och lossa barnsäkringen (1).

OBS: Barnsäkringen har en låsfunktion (den röda låsplattan), den ska vara låst uppåt i samband med fönsterputsning (5).

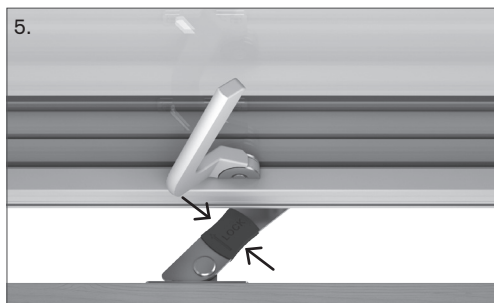
Skjut därefter fönstret utåt - LUTA DIG INTE UT. Ta tag om fönstrets överkant med båda händer och tryck den lätt nedåt. Vändningen är avslutad först när putssäkringen har hakat i (2+3). Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret

När du har putsat fönstret lossar du putssäkringarna (2+3):

Dra fönstret en aning mot dig och lossa säkringen med siffran 1 först, dra sedan bågen lite uppåt och förbi säkring 1. Frigör därefter säkringen med siffran 2 på samma sätt.

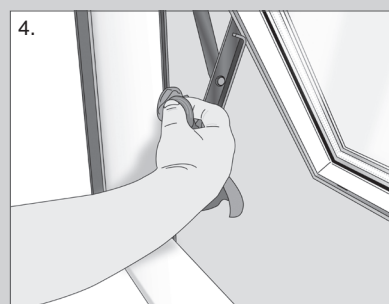
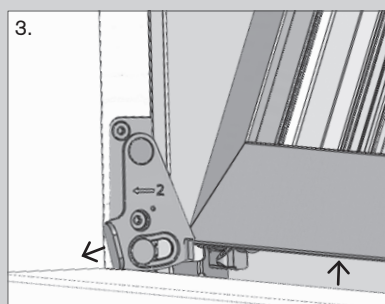
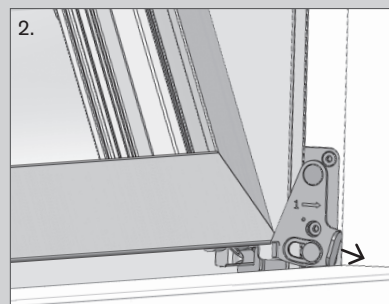
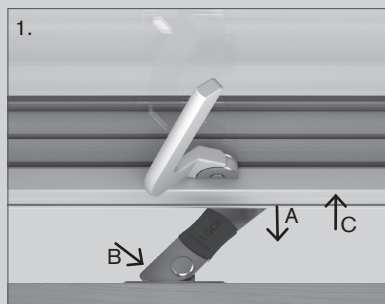
Nu svänger du fönstret utåt genom att trycka handen lätt mot bågen uptill. Ta tag om nederkanten och för den lätt uppåt tills du når handtaget - LUTA DIG INTE UT. När fönstret stängs hakar barnsäkringen automatiskt i igen.

VIKTIGT. Glidskenor hålls rena från damm och smuts, t ex med en trasa (4). Glidskenorna ska sprayas med en **teflonbaserad** smörjolja t.ex. Fin Lube minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

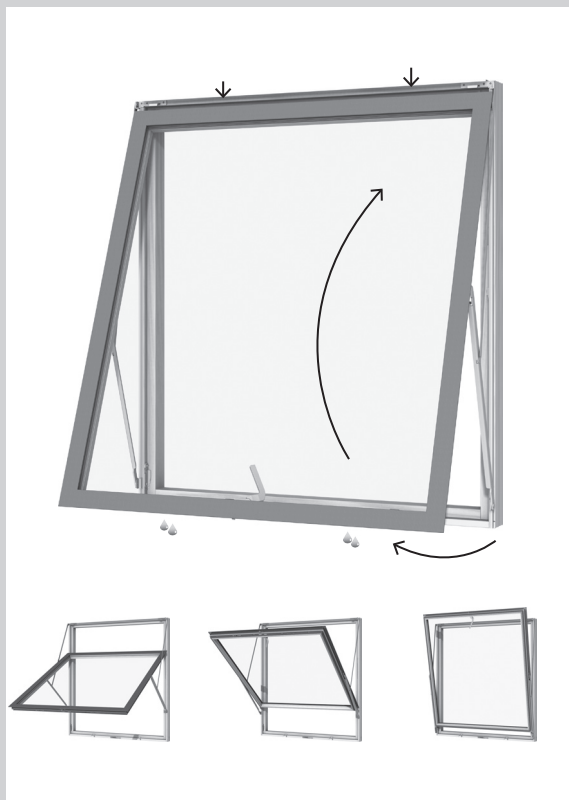

Låst i ventilationsläge. Barnsäkringen kan låsas i ventilationsläge genom att skjuta den röda låsplattan tills man hör ett klick.

OBS: Barnsäkringen får inte låsas när fönstret ska vändas i putsläge

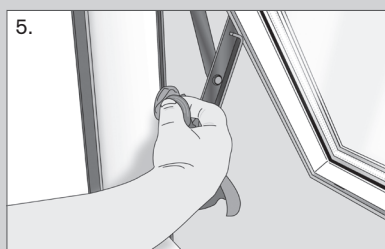
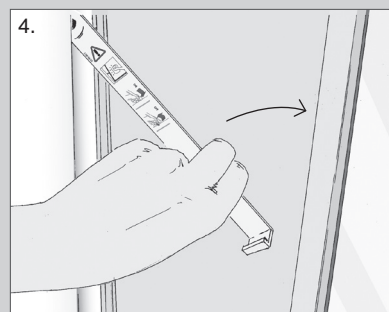
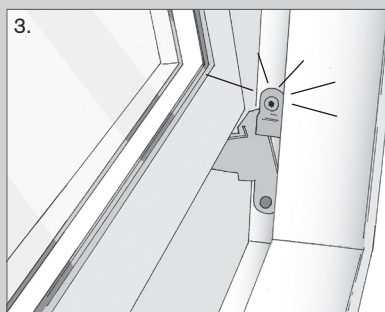
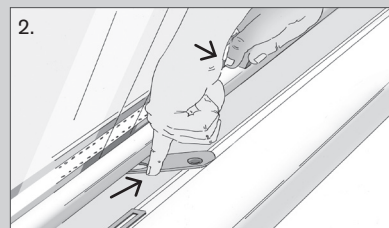
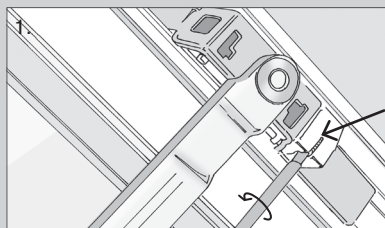
VELFAC 200 / VELFAC Edge Vändbart fönster

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. En barnsäkring begränsar öppningen till 5-10cm.

Friktionsbroms. När du öppnar et vändbart fönster är friktionen lätt de första 20cm. Du kan strama åt bromsen genom att vrida friktionsskruvarna - MOTSOLS - i bägge sidor av fönstret med en 3 mm insexnyckel (1). Det är viktigt att skruvarna är lika hårt åtdragna i bägge sidor - annars kan bågen bli skev.

Putsning av den utvändiga sidan kan göras inifrån. Öppna fönstret så mycket att barnsäkringen aktiveras. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och lossa barnsäkringen (2). Skjut därefter fönstret utåt - LUTA DIG INTE UT. Ta tag om fönstrets överkant med båda händer och tryck den lätt nedåt. Vändningen är avslutad först när putssäkring har hakat i (3). Stora fönster har en manuell putssäkring i vänster sida. Dra ut den och haka fast den på bågen (4). Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret. När du har putsat fönstret lossar du putssäkringarna (3) och eventuell manuell putssäkring (4) och fäller fönstret utåt genom att trycka handen lätt mot bågen. Ta tag om nederkanten och för den lätt uppåt tills du når handtaget - LUTA DIG INTE UT. När fönstret stängs hakar barnsäkringen automatiskt i igen.

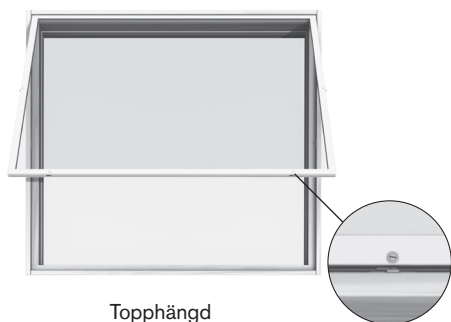

VIKTIGT. Friktionsbromsens lodräta glidskenor hålls rena från damm och smuts, t.ex. med en trasa (5). Glidskenorna ska sprayas med en **teflonbaserad** smörjolja t.ex. Fin Lube minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

Tilläggsbågar till VELFAC 200 / VELFAC Edge fönster

Sidohängd

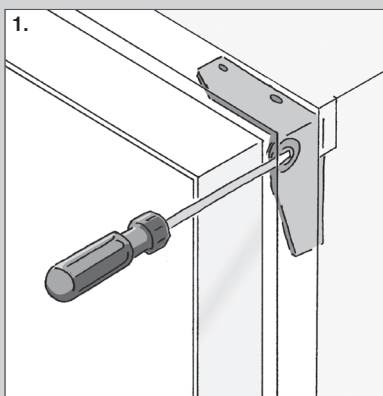

Topphängd

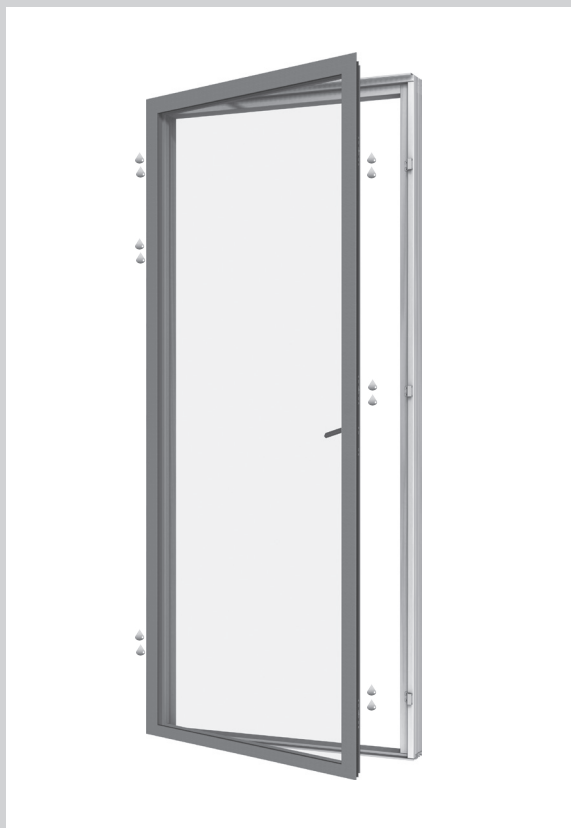
Tilläggsbågar minskar bullerstörningar avsevärt och ökar fönstrets isoleringsförmåga betydligt. Tilläggsbågarna kan vara sidohängda eller topphängda och kan stängas med handtag eller skruvar, beroende på om bågarna ska kunna öppnas dagligen eller endast vid rengöring.

Tilläggsbågen öppnas genom att handtagen vrids eller att skruvarna lossas med en skruvmejsel, varefter bågen dras inåt. Den sidohängda bågen kan stå öppen i samband med vädring eller rengöring. Den topphängda bör endast öppnas vid rengöring och skall då av säkerhetsskäl monteras av.

Avmontering av topphängd tilläggsbåge: Håll in gångjärnstappen på höger sida av bågen med en skruvmejsel medan bågen fälls undan från karmen (1).

VELFAC 200 / VELFAC Edge Terrassdörr

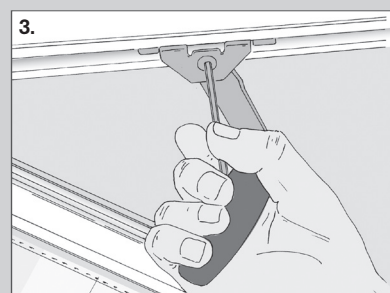
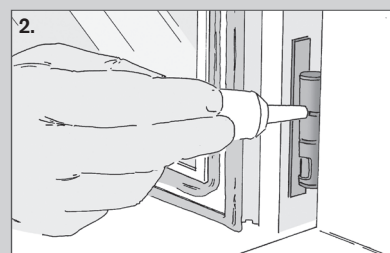
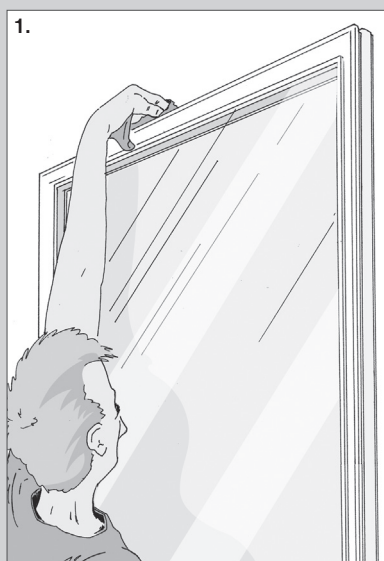

Terrassdörren öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge och dörren skjuts utåt. Dörren kan öppnas upp till 90° och är försedd med friktionsbroms. Dörren kan också fås med möjlighet att öppna upp till 180°, men har då ingen friktionsbroms. Dörren stängs genom att den dras in mot karmen och handtaget fälls ner till lodrätt läge.

Tvåluftsdörrar är försedda med fast eller gående post. Se mera om dessa på sid. 36.

Skötsel. Är dörren försedd med friktionsbroms ska glidskenorna hållas rena från damm och smuts, t ex med en trasa (1). Skenorna bör inte smörjas eftersom det samlar mera smuts. Gångjärnen smörjes med en syrafri olja, samtidigt som du öppnar och stänger dörren för att oljan ska tränga in ordentligt (2).

Friktionsbromsen justeras genom att skruven på översidan av terrassdörren vrids med en 4 mm insexnyckel (3).

VELFAC 200 / VELFAC Edge Skjutedörr

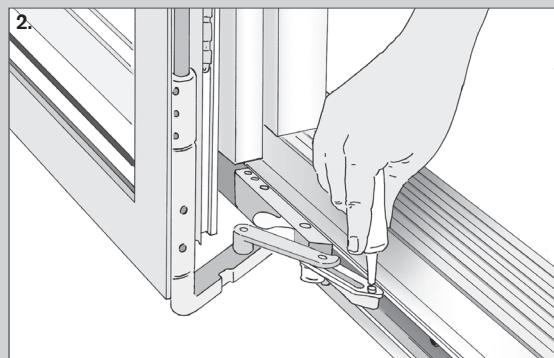
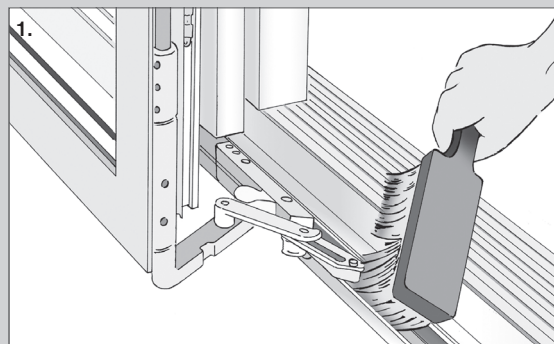

Skjutedörren öppnas genom att de två handtagen vrids upp till nästan vågrätt läge. Därefter skjuts dörren först ut ca 10cm och sedan åt sidan. Du stänger skjutedörren igen genom att låta den glida tillbaka framför öppningen helt och sedan dra den in mot karmen med hjälp av handtagen. Vrid till sist ner handtaget till lodrätt läge.

Dubbel skjutedörrar är försedda med gående post. Se mera om dessa på sid. 35.

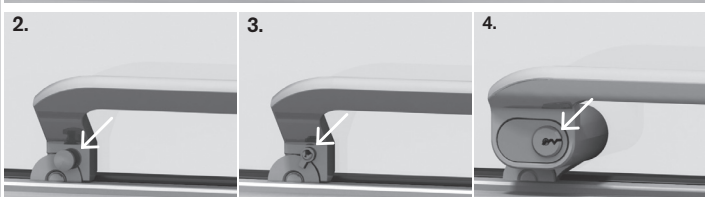
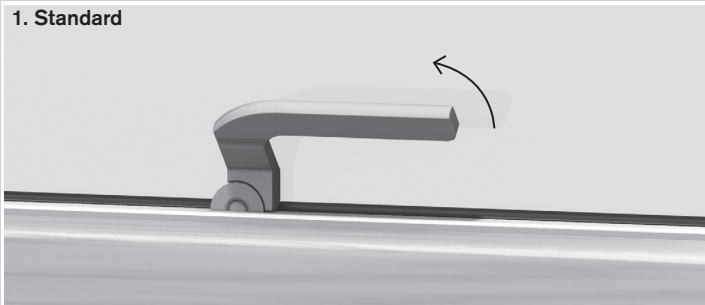
Skötsel. Skenorna borstas regelbundet rena från smuts med en mjuk borste (1). Om den främre "vagnen" - det synliga beslag som glider i skenan framför själva dörren ser ut som bild (2) nedan, må den smörjas med en syrafri olja (2). I nyare modeller är vagnen täckt av en bricka, dessa modeller är smörningfria.

En justering är ganska avancerad och bör överlåtas till fackman. Av den anledningen ges ingen beskrivning på justering här. Information om justering kan du hitta i vår Montagevägledning som kan laddas ner på www.VELFAC.se/Professionell/produkt-katalog/download.

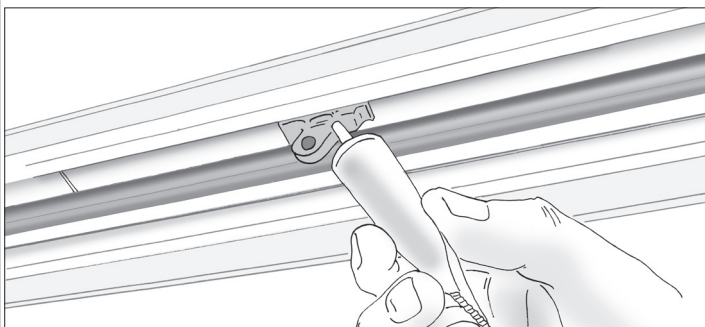

Handtag och el-motor till VELFAC 200 / VELFAC Edge fönster, terrassdörrar och skjutdörrar

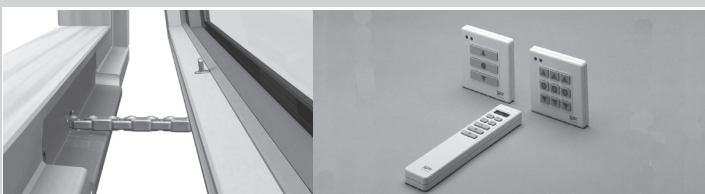
1. Standard

- **1. Spanjoletten** vrids 60° varefter fönstret kan öppnas. Ett **ventilationsläge** är inbyggt i handtaget: vrid handtaget 60°, skjut ut fönstret ca 1 cm och stäng handtaget.
- **2. Spanjolett med barnsäkring** kan bara öppnas om knappen under handtaget trycks in samtidigt som handtaget vrids. Barnsäkringen slår automatiskt till när fönstret stängs.
- **3. Spanjolett med lås** kan låsas med en liten, löstagbar nyckel.
- **4. Spanjolett för cylinderlås** kan låsas med en systemnyckel som kan ingå i husets huvudnyckelsystem.

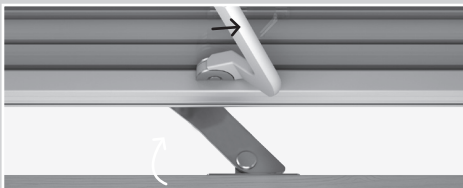

- **Skötsel.** Smörja spanjolettens kolvar med en syrafri olja, samtidigt som du rör på delarna så att oljan tränger in ordentligt.

- **El-motor** (bara VELFAC 200 / VELFAC Edge) betjänas via en panel på väggen eller med fjärrkontroll. Fönstret öppnas med pil-upp-knapp och stängs med pil-ned-knapp. Fjärrkontrollen finns i två versioner: Fönstret rör sig 1) medan knappen hålls nere, eller 2) vid ett kort tryck på knappen och stopp med knappen i mitten. El-motorns kedja ska hållas ren.

Säkringar och tillbehör till VELFAC 200 / VELFAC Edge fönster, terrassdörrar och skjutdörrar

► **Barnsäkringen** aktiveras automatiskt när fönstret öppnas ca 5-10cm. För att öppna fönstret drar du fönstret inåt, skjuter säkringen lite åt sidan med ett finger och öppnar fönstret.

► **Låsbar öppningsbegränsar** begränsar öppningen av fönstret till 1,5-10cm. I samband med t ex rengöring kan den begränsaren tillfälligt kopplas ur: öppna fönstret så mycket det går, vrid skruven i fönstret 90° motsols med en 5 mm insexnyckel. Skjut nu ut beslaget ur glidskenan.

Efter avslutad rengöring skjuts beslaget på plats i glidskenan och insexnyckeln vrids igen. Glidskenan bör rengöras med jämna mellanrum.

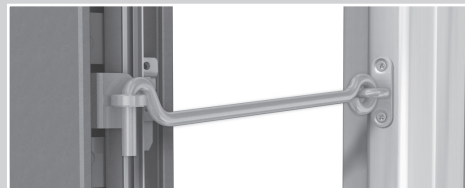
► **PN-säkringen** gör det svårt för objudna gäster att tränga sig in även om fönstret står på glänt. När fönstret öppnas lyfts beslaget och sätts i önskat hack. Innan fönstret stängs ska beslaget lyftas upp ur haken. Om du vill öppna fönstret helt faller du upp beslaget till lodrätt läge innan du öppnar fönstret.

OBS: Det är inte säkert att ditt försäkringsbolag täcker inbrott som begås genom ett fönster som är uppställt med PN-säkring.

► **Friktionsbromsen** håller det öppna fönstret i valfritt ventilationsläge vid normala väderförhållanden. Om det blåser mycket är det bättre att använda ventilationsläget som är inbyggt i handtaget (se s. 20).

Friktionsbromsen, som kan sitta både upptill och nertill, är justerad från fabriken så att den passar fönstrets storlek. Tycker du att fönstret går för trögt eller för lätt kan du justera bromsen (se under den aktuella fönstertypen).

► **Stormkroken** är monterad på träkarmen och hakas i en ögla på fönsterbågen.

► **Friskluftsventilen** är inbyggd i karmen och gör det möjligt att vädra utan att öppna fönstret. Du öppnar ventilen genom att trycka till med fingret på markeringen i ena eller båda sidorna på ventiler.

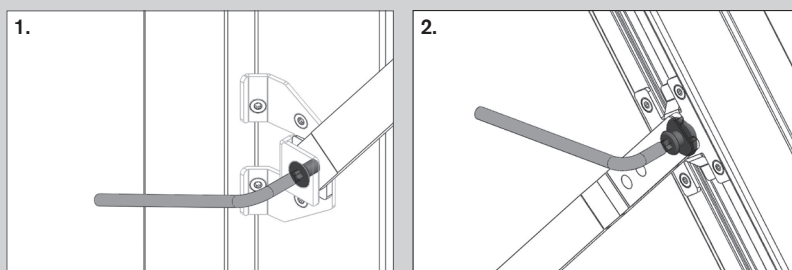
VELFAC Classic Toppstyrt fönster

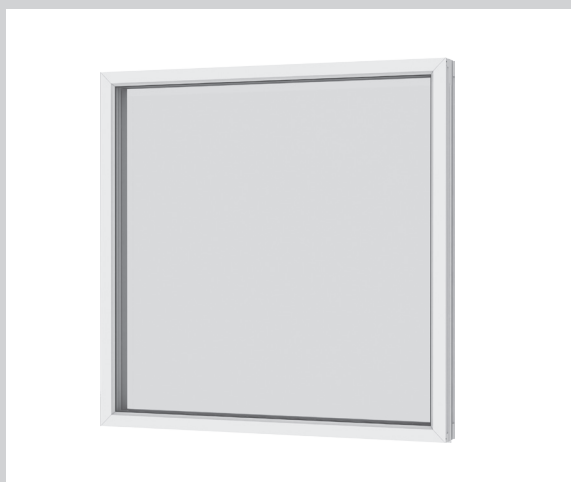
Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. Fönstret öppnas nertill och ju mera det skjuts ut, ju större blir ventilationsspalten upptill.

Justera friktionsbromsen genom att vrida friktionsskruvarna i båda sidor på fönstret med en 4 mm insexnyckel (1). Det är viktigt att skruvarna är lika hårt åtdragna i båda sidor - annars kan bågen bli skev.

Justering. Om det uppstår ett behov av att justera bågens placering i karmen, görs det enkelt genom att skruva på justeringsskruven som finns i båda sidor på fönstret (2) med en 5 mm insexnyckel.

VELFAC Classic Fast fönster (karmprofil) / VELFAC Classic Fast fönster (karm och båge)

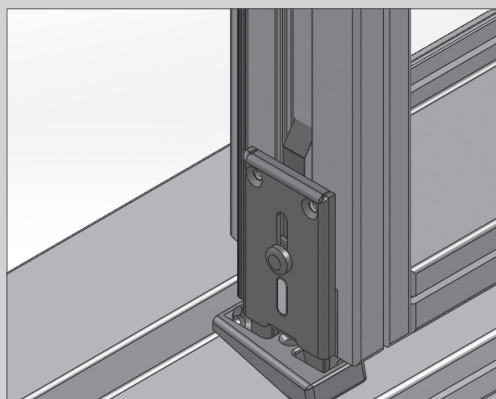

Fönstret kan inte öppnas och behöver därför varken smörjas eller justeras.

VELFAC Classic Sidohängt fönster

Skötsel. Vi rekommenderar att du ca en gång om året smörjer gångjärnen med en syrafri olja, samtidigt som du öppnar och stänger fönstret för att oljan ska tränga in ordentligt i gångjärnen.

Låst i fönsterputs läge. I 2-lufts fönster med fönsterlås och gående post låses båge 1 i fönsterputs läge med hjälp av en putssäkring – tryck ner knappen, så att beslaget går i greppet.

I fönster med spanjolett handtag och gående post kan båge 1 låsas i fönsterputs läge med hjälp av handtaget.

OBS: Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret.

Om fönstret dit är försett med fönsterlås, fälls de uppåt och lyfts av krokarna. Fönstret kan öppnas 90° och är försett med stormkrok, stormjärn eller friktionsbroms till att fixera fönstret i öppen position.

Är ditt fönster försett med spanjolett handtag, öppnas fönstret genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge. Fönsterbågen skjuts sedan utåt. Fönstret kan öppnas 90° och genom att handtaget vrids nedåt, kan fönstret hållas fast i öppet läge.

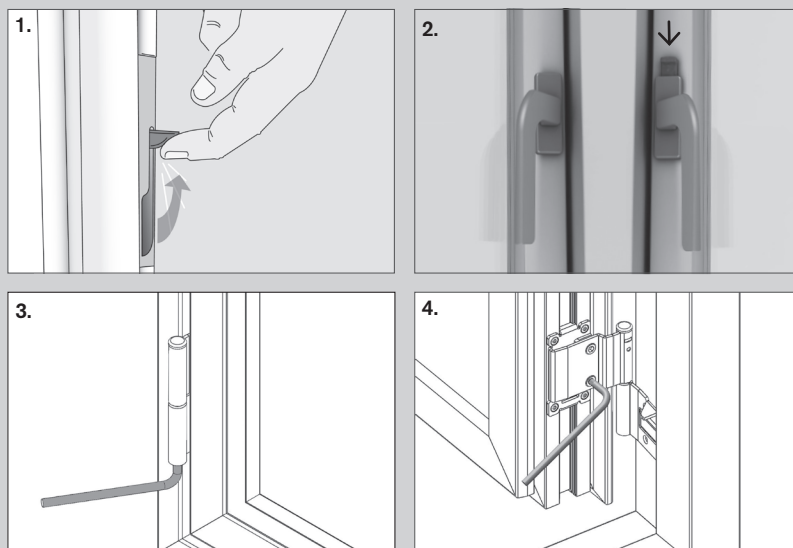
Post. Sidohängda fönster kan vara försedda med fast eller gående post. Med fast post kan de två bågarna öppnas oberoende av varandra.

Med gående post öppnas fönsterbåge 1, mens båge 2 förblir stängd. Om fönstret ska öppnas i båda sidor, öppnas båge 1 först. Båge 2 är försedd med antingen dold spanjolett (1) eller spanjolett handtag med barnsäkringsknapp (2), som ska tryckas ned i konsolen medan greppet vrids, och därefter kan båge 2 öppnas.

När fönstret ska stängas, stängs båge 2 först och den dolda spanjoletten stängs / handtaget vrids ner till lodrätt läge. Därefter stängs båge 1.

Justering. Skulle det uppstå ett behov av att justera bågens placering i karmen, kan den justeras i höjdlängd genom att skruva på justerings-skruvorna på undersidan av det nedersta gångjärnet med en 5 mm insexnyckel (3). Justeringen i sidled görs genom att skruva på de 2 skruvarna i gångjärnen åt höger eller vänster efter behov med en 5 mm insexnyckel (4).

OBS: Skruva lika mycket på skruvarna i beslaget, så att beslaget inte vrids skevt.

VELFAC Classic Sidostyrt fönster

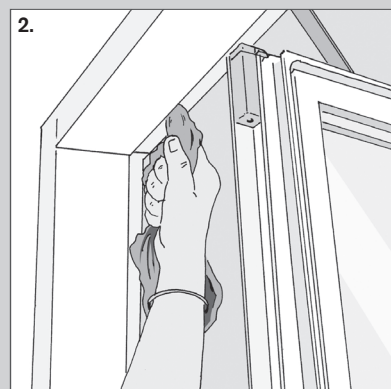
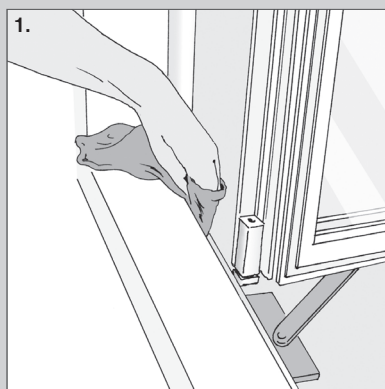

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge. Fönsterbågen skjuts sedan utåt. Är ditt fönster försett med fönsterlås, fälls de uppåt och lyfts av krokarna. Fönstret kan öppnas upp till 90°.

Fönstret stängs genom att dra fönsterbågen in mot karmen och handtaget fälls ner till lodrätt läge – eller genom att lyfta upp hakarna på kroken och vippa dem nedåt.

Putsning. När fönstret öppnas 85° uppstår en putsningsöppning på "gångjärnssidan". Utsidan av glaset kan nu putsas inifrån.

Skötsel. Glidskenorna hålls rena från damm och smuts, t ex med en trasa (1+2). Glidskenorna ska sprayas med en teflonbaserad smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

VELFAC Classic Sidovändbart fönster

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge. Fönsterbågen skjuts sedan utåt. Är ditt fönster försett med fönsterlås, fälls de uppåt och lyfts av krokarna. En barnsäkring begränsar öppningen till 5-10cm.

Fönstret stängs genom att dra fönsterbågen in mot karmen och handtaget fälls ner till lodrätt läge - eller genom att lyfta upp hakarna på kroken och vippa dem nedåt.

Putsning av den utvändiga sidan kan göras inifrån. Öppna fönstret så mycket att barnsäkringen aktiveras. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och lossa barnsäkringen (1).

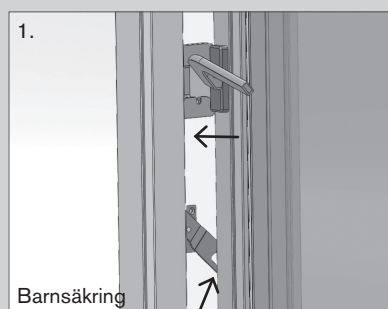
Skjut därefter fönstret utåt tills det låser i ventilationsläge, ca. 30°.

Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och skjut säkringen utåt (2). Vrid nu fönstret så att det vänds helt – LUTA DIG INTE UT. Vändningen är avslutad först när putssäkringen har hakat i (3). Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret.

När du har putsat fönstret lossar du först putssäkringen, därefter ventilationsinställningsbeslaget genom att dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och skjuta säkringen utåt (3 + 2).

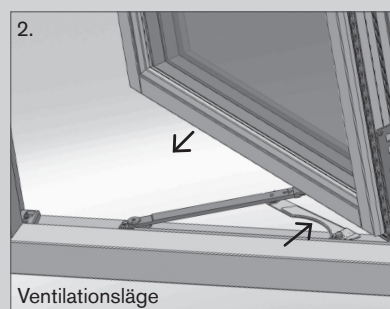
Vrid runt fönstret helt, tills du når handtaget - LUTA DIG INTE UT. När fönstret stängs hakar säkringarna automatiskt i igen.

Skötsel. Glidskenorna hålls rena från damm och smuts, t ex med en trasa (4). Alla beslagsdelar ska sprayas med en teflonbaserad smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

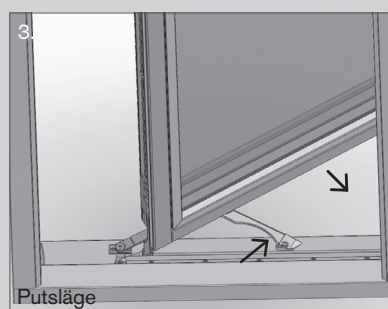
1.

Barnsäkring

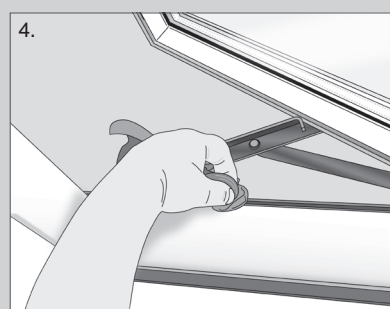
2.

Ventilationsläge

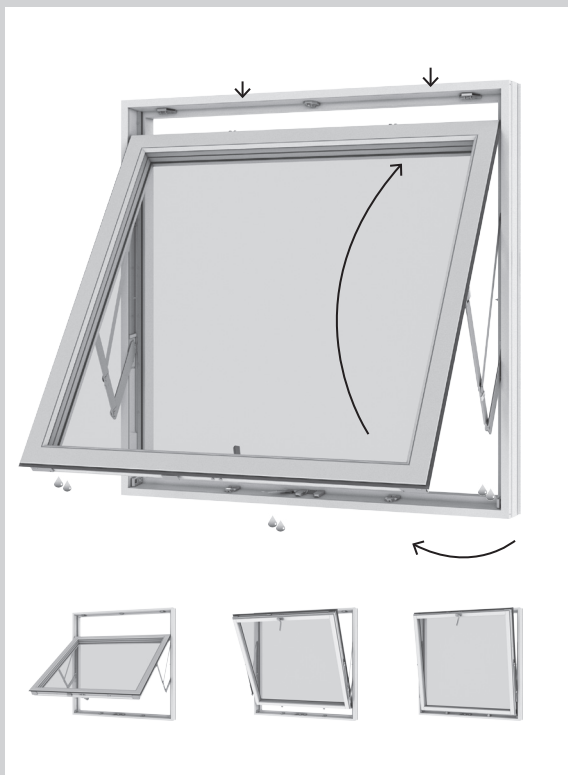
3.

Putsläge

4.

VELFAC Classic Vändbart fönster

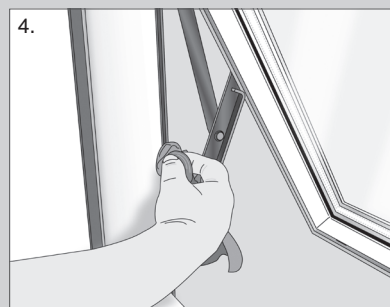
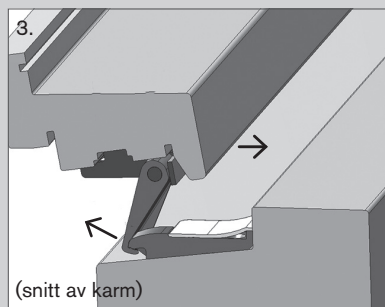
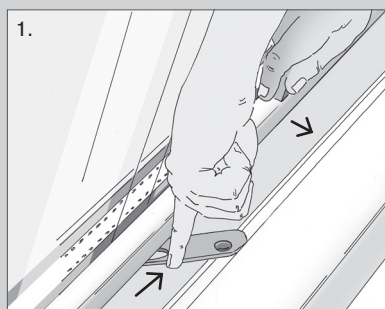

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. En barnsäkring begränsar öppningen till 5-10cm.

Putsning av den utvändiga sidan kan göras inifrån. Öppna fönstret så mycket att barnsäkringen aktiveras. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och lossa barnsäkringen (1). Skjut därefter fönstret utåt - **LUTA DIG INTE UT**. Ta tag om fönstrets överkant med båda händer och tryck den lätt nedåt. Vändningen är avslutad först när putssäkringen har hakat i (2). Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret.

När du har putsat fönstret lossar du putssäkringarna (3) som sitter 10–15 cm från fönstrets vänstra hörn. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner. Låt ett finger glida in under fönsterbågen och vippa upp putssäkringen. Håll säkringen uppe och skjut fönstret ca 5 cm uppåt, så beslaget släpper. Ta tag om nederkanten och för den lätt uppåt tills du når handtaget - **LUTA DIG INTE UT**. När fönstret stängs hakar barnsäkringen automatiskt i igen.

Skötsel. Friktionsbromsens glidskenor ska hållas rena från damm och smuts, t ex med en trasa (4). Glidskenorna ska sprayas med en teflonbaserad smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

VELFAC Classic terrassdörr

Terrassdörren öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge och dörren skjuts utåt. Dörren kan öppnas upp till 90°.

Dörren är försedd med handtagsstyrd broms: Öppna terrassdörren så mycket du vill och vrid handtaget till lodrätt läge för att aktivera bromsen.

Dörren stängs genom att vrid handtaget till vågrätt för att frigöra bromsen, dra dörren in mot karmen och vrid ner handtaget till lodrätt läge.

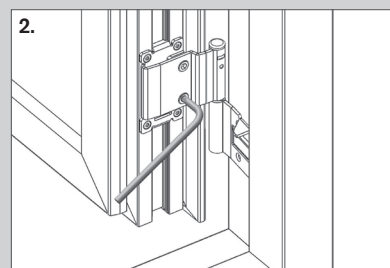
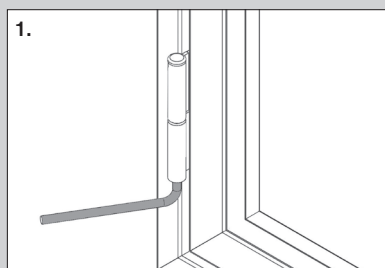
Tvåluftsdörrar är försedda med gående post. Se mera om dessa på sid. 36.

Justering. Skulle det uppstå ett behov av att justera bågens placering i karmen, kan den justeras i höjdlängd genom att skruva på justerings-skruvorna på undersidan av det nedersta gångjärnet med en 5 mm insexnyckel (1).

Justeringen i sidled görs genom att skruva på de 2 skruvarna i gångjärnen åt höger eller vänster efter behov med en 5 mm insexnyckel (2).

OBS: Skruva lika mycket på skruvarna i beslaget, så att beslaget inte vrids skevt.

Skötsel. Vi rekommenderar att du minst en gång om året smörjer gångjärnen med en syrafri olja, samtidigt som du öppnar och stänger dörren för att oljan ska tränga in ordentligt.

VELFAC Classic Terrassedörr med genomgående handtag.

Skötsel och justering sker på samma sätt som för VELFAC Ytterdörr – se sid. 40. Men stängningstrycket går inte att justera (punkt 3 på sid. 40).

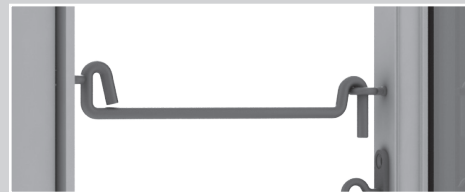
Handtag och andra tillbehör till VELFAC Classic fönster och terrassdörrar

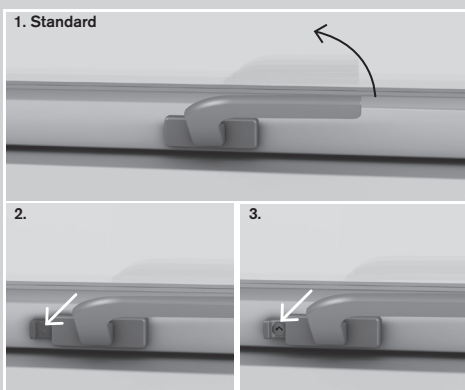
► **Fönsterlås** fälls uppåt och lyfts av krokarna. Den har inget ventilationsläge - här kan du i stället använda Stormkrok eller Stormjärn. Fönsterlåsen kan spännas eller lossas genom att man vrider öglan.

► **Handtagsstyrd broms** håller det öppna fönstret/terrassdörr i valfritt ventilationsläge vid normala väderförhållanden. Åbn til ønsket position og drej pas-kvilgrebet ned til vandret.

► **Stormkroken** är monterad utvändigt på alu-karmen.

► **1. spanjoletten** vrids 60° varefter fönstret kan öppnas. Ett **ventilationsläge** är inbyggt i handtaget: vrid handtaget 60°, skjut ut fönstret ca 1 cm och stäng handtaget.

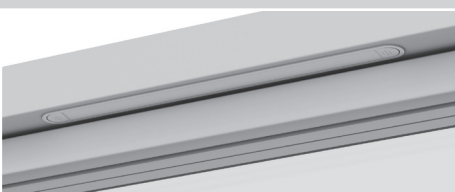
► **2. Spanjolett med barnsäkring** kan bara öppnas om knappen under handtaget trycks in samtidigt som handtaget vrids. Barnsäkringen slår automatiskt till när fönstret stängs.

► **3. Spanjolett med lås** kan låsas med en liten, löstagbar nyckel.

► **Skötsel** Vi rekommenderar att du minst en gång om året smörjer spanjolettens kolvar med syrafri olja, samtidigt som du rör på delarna så att oljan tränger in ordentligt.

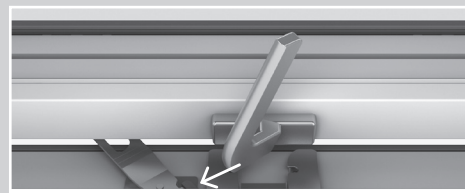
► **Friktionsbroms** håller det öppna fönstret i valfritt ventilationsläge vid normala väderförhållanden. Om det blåser mycket är det bättre att använda ventilationsläget som är inbyggt i handtaget (se sid. 20). Tycker du att fönstret går för trögt eller för lätt kan du justera bromsen (se sid. 22).

► **Friskluftventilen** är inbyggd i karmen och gör det möjligt att vädra utan att öppna fönstret. Du öppnar ventilen genom att trycka till med fingret på markeringen i ena eller båda sidorna på ventiler.

► **Stormjärnet** kan hålla fönstret öppet i en vinkel på ca 90°. Om det blåser mycket bör fönstret hållas stängt.

► **Öppningsspärr** aktiveras automatiskt när fönstret öppnas ca 5cm. För att öppna fönstret: dra fönstret inåt så att beslaget inte är under spänning, skjut vädringsbeslaget lite åt sidan (grön "knapp"), och öppna fönstret.

► **PN-säkringen** gör det svårt för objudna gäster att tränga sig in även om fönstret står på glänt. När fönstret öppnas lyfts beslaget och sätts i önskat hack. Innan fönstret stängs ska beslaget lyftas upp ur haken. Om du vill öppna fönstret helt faller du upp beslaget till lodrätt läge innan du öppnar fönstret.

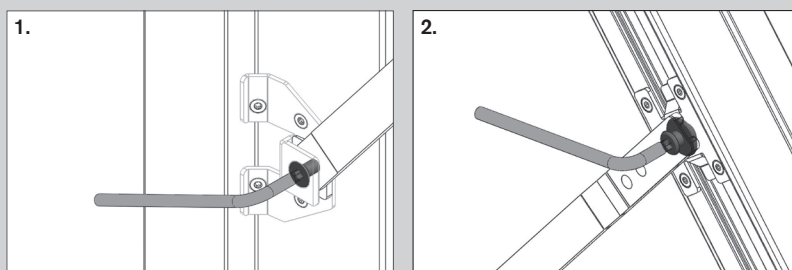
VELFAC Ribo Toppstyrt fönster

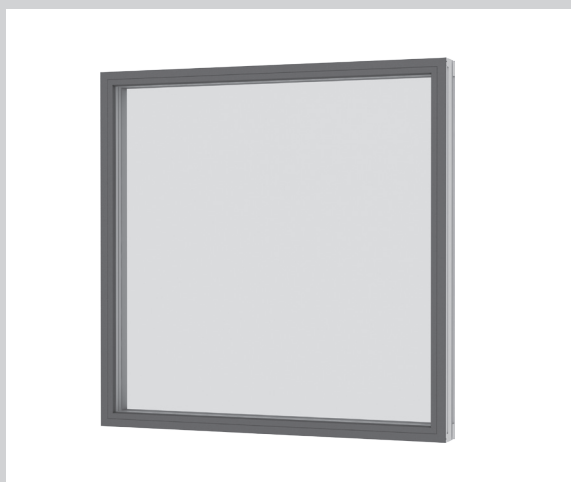
Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. Fönstret öppnas nertill och ju mera det skjuts ut, ju större blir ventilationsspalten upptill.

Justera friktionsbromsen genom att vrida friktionsskruvarna i båda sidor på fönstret med en 4 mm insexnyckel (1). Det är viktigt att skruvarna är lika hårt åtdragna i båda sidor - annars kan bågen bli skev.

Justering. Om det uppstår ett behov av att justera bågens placering i karmen, görs det enkelt genom att skruva på justeringsskruven som finns i var sida av bågen (2) med en 5 mm insexnyckel.

VELFAC Ribo Fast fönster (karmprofil) / VELFAC Classic Fast fönster (karm och båge)

Fönstret kan inte öppnas och behöver därför varken smörjas eller justeras.

VELFAC Ribo Sidohängt fönster

Skötsel. Vi rekommenderar att du minst en gång om året smörjer gångjärnen med en syrafri olja, samtidigt som du öppnar och stänger dörren för att oljan ska tränga in ordentligt

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge och bågen skjuts utåt. Fönstret kan öppnas 90° och är försett med handtagsstyrd broms: öppna fönstret så mycket du vill och vrid handtaget till lodrätt läge för att aktivera bromsen.

Dörren stängs genom att vrid handtaget till vågrätt för att frigöra bromsen, dra bågan in mot karmen och vrid ner handtaget till lodrätt läge.

Post. Sidohängda fönster kan vara försedda med fast eller gående post. Med fast post kan de två bågarna öppnas oberoende av varandra.

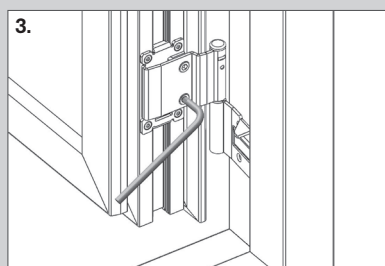
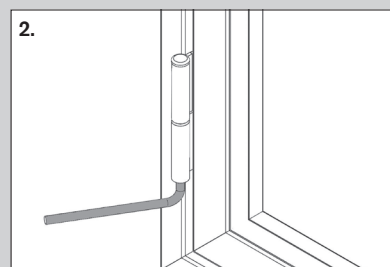
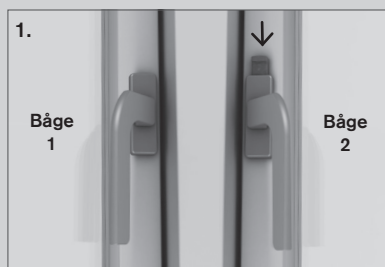
Med gående post öppnas fönsterbåge 1 med hjälp av spanjoletthandtaget, medan båge 2 förblir stängd. Om fönstret ska öppnas i båda sidor, öppnas båge 1 först. Båge 2 är försedd med ett spanjoletthandtag med barnsäkringsknapp, som ska tryckas ned i konsolen medan handtaget vrids, och därefter kan båge 2 öppnas.

När fönstret ska stängas, stängs båge 2 först, sedan vrids handtaget ned i lodrätt position. Sedan stängs båge 1.

Justering. Skulle det uppstå ett behov av att justera bågens placering i karmen, kan den justeras i höjdlid genom att skruva på justerings-skruvén på undersidan av det nedersta gångjärnet med en 5 mm insexnyckel (2).

Justeringen i sidled görs genom att skruva på de 2 skruvarna i gångjärnen åt höger eller vänster efter behov med en 5 mm insexnyckel (3).

OBS: Skruva lika mycket på skruvarna i beslaget, så att beslaget inte vrids skevt.

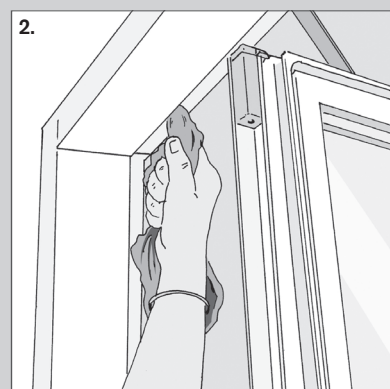
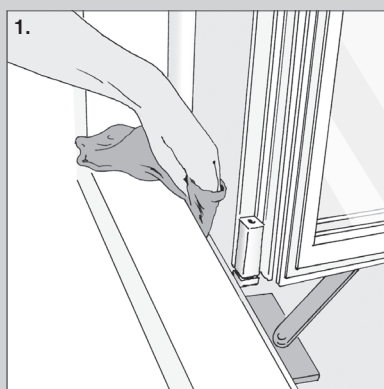
VELFAC Ribo Sidostyrt fönster

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge. Fönsterbågen skjuts sedan utåt.

Putsning. När fönstret öppnas 90° uppstår en putsningsöppning på "gångjärnssidan". Utsidan av glaset kan nu putsas inifrån.

Skötsel. Glidskenorna hålls rena från damm och smuts, t ex med en trasa (1+2). Glidskenorna ska sprayas med en **teflonbaserad** smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

VELFAC Ribo Sidoväntbart fönster

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. En barnsäkring begränsar öppningen till 5-10cm.

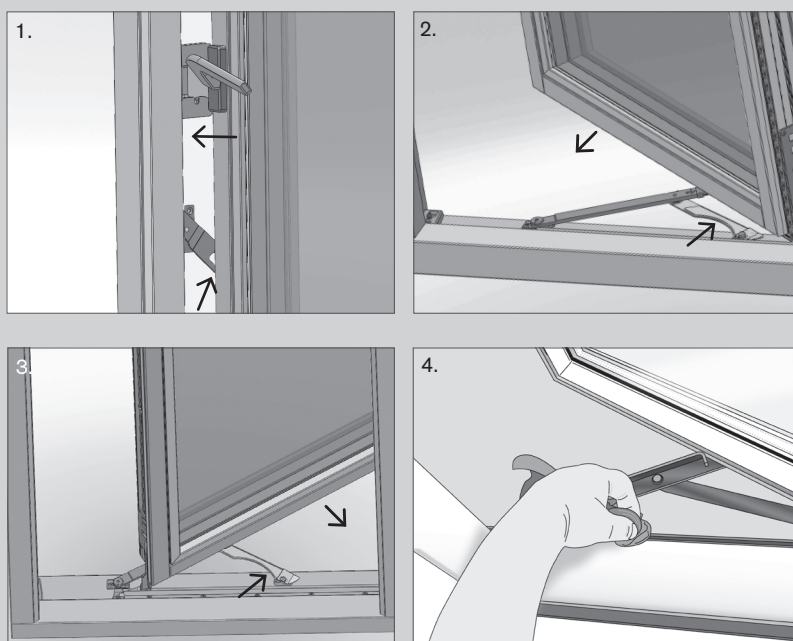
Fönstret stängs genom att bågen dras in mot karmen och handtaget vrids ner till lodrätt läge.

Putsning av den utvändiga sidan kan göras inifrån. Öppna fönstret så mycket att barnsäkringen aktiveras. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och lossa barnsäkringen (1). Skjut därefter fönstret utåt tills det låser i ventilationsläge, ca. 30°. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och skjut säkringen utåt (2). Vrid nu fönstret så att det vänds helt - LUTA DIG INTE UT. Vändningen är avslutad först när putssäkringen har hakat i (3).

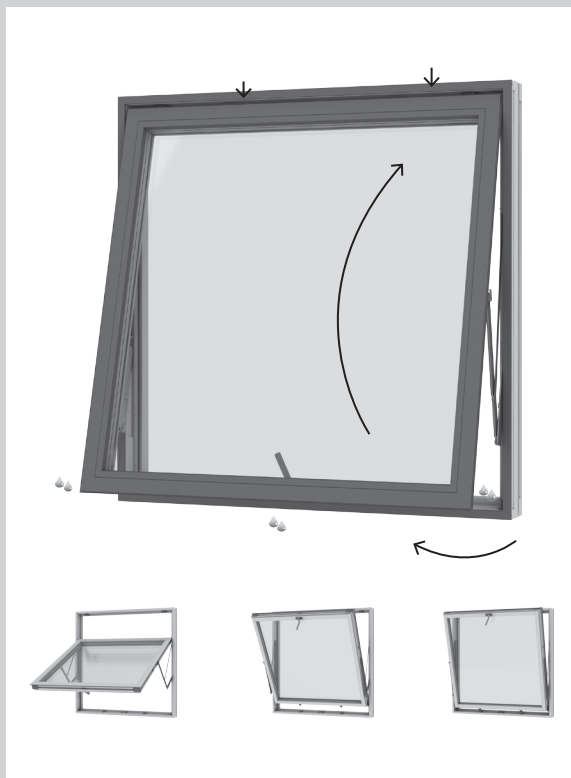
Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret.

När du har putsat fönstret lossar du putssäkringarna på ventilationsinställningsbeslaget genom att dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och skjuta säkringen utåt (3 + 2). Vrid runt fönstret helt, tills handtaget är inom räckvidd - LUTA DIG INTE UT. När fönstret stängs hakar barnsäkringen automatiskt i igen.

Skötsel. Vändbeslagets glidskenor hålls rena från damm och smuts, t.ex. med en trasa (4). Beslagsdelarna ska sprayas med en **teflonbaserad** smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

VELFAC Ribo Vändbart fönster

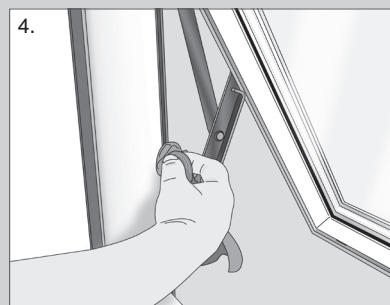
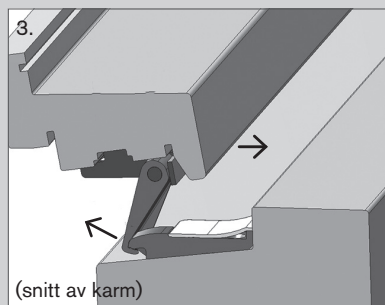
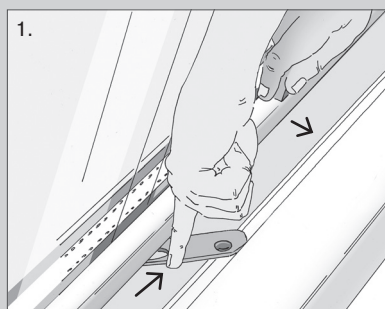

Fönstret öppnas genom att handtaget vrids upp i lodrätt läge och fönsterbågen skjuts utåt. En barnsäkring begränsar öppningen till 5-10cm.

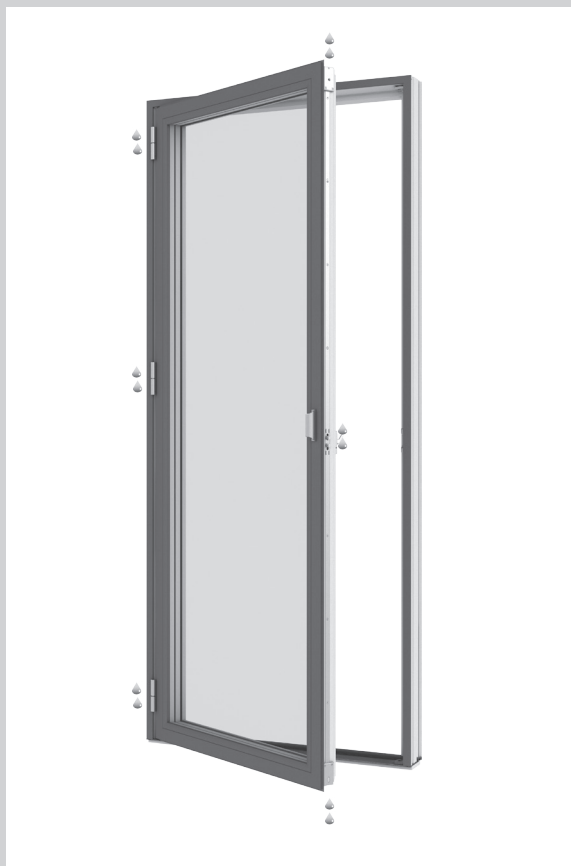
Putsning av den utvändiga sidan kan göras inifrån. Öppna fönstret så mycket att barnsäkringen aktiveras. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner - och lossa barnsäkringen (1). Skjut därefter fönstret utåt - LUTA DIG INTE UT. Ta tag om fönstrets överkant med båda händer och tryck den lätt nedåt. Vändningen är avslutad först när putssäkringen har hakat i (2). Kontrollera att bågen sitter fast innan du börjar putsa fönstret.

När du har putsat fönstret lossar du putssäkringarna (3) som sitter 10–15 cm från fönstrets vänstra hörn. Dra fönstret en aning mot dig så att beslagen inte spänner. Låt ett finger glida in under fönsterbågen och vippa upp putssäkringen. Håll säkringen uppe och skjut fönstret ca 5 cm uppåt, så beslaget släpper. Ta tag om nederkanten och för den lätt uppåt tills du når handtaget - LUTA DIG INTE UT. När fönstret stängs hakar barnsäkringen automatiskt i igen.

Skötsel. Friktionsbromsens glidskenor ska hållas rena från damm och smuts, t ex med en trasa (4). Glidskenorna ska sprayas med en teflonbaserad smörjolja t.ex. Fin Lube eller motsvarande minst en gång om året, (aldrig vanlig smörjolja!)

VELFAC Ribo Terrassdörr

Terrassdörren öppnas genom att handtaget vrids upp till vågrätt läge och dörren skjuts utåt. Dörren kan öppnas upp till 90° och är försedd med handtagsstyrd broms: öppna terrassdörren så mycket du vill och vrid handtaget ner till vågrätt läge för att aktivera bromsen.

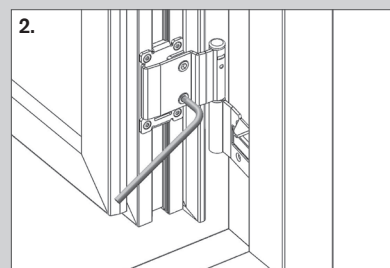
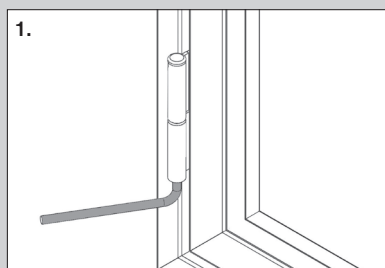
Dörren stängs genom att handtaget vrids till vågrätt läge så att bromsen lossas, dra bågan in mot karmen och vrid ner handtaget till lodrätt läge.

Tvåluftsdörrar är försedda med fast eller gående post. Se mera om dessa på sid. 36.

Justering. Skulle det uppstå ett behov av att justera bågens placering i karmen, kan den justeras i höjdlid genom att skruva på justerings-skruvén på undersidan av det nedersta gångjärnet med en 5 mm insexnyckel (1).

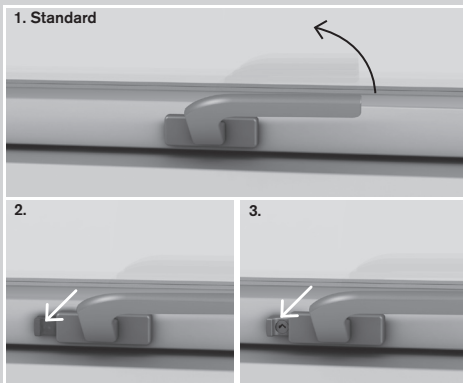
Justeringen i sidled görs genom att skruva på de 2 skruvarna i gångjärnen åt höger eller vänster efter behov med en 5 mm insexnyckel (2). OBS: Skruva lika mycket på skruvarna i beslaget, så att beslaget inte vrids skevt.

Skötsel. Vi rekommenderar att du minst en gång om året smörjer gångjärnen med en syrafri olja, samtidigt som du öppnar och stänger dörren för att oljan ska tränga in ordentligt.

VELFAC Ribo Terrassdörrar med genomgående handtag Skötsel och justering sker på samma sätt som för VELFAC fasaddörr - se sid. 40. Men stängningstrycket går inte att justera (punkt 3 på sid. 40).

Handtag och tillbehör till VELFAC Ribo fönster och terrassdörrar

► **1. Spanjoletten** vrids 60° varefter fönstret kan öppnas. Ett **ventilationsläge** är inbyggt i handtaget: vrid handtaget 60°, skjut ut fönstret ca 1 cm och stäng handtaget.

► **2. Spanjolett med barnsäkring** kan bara öppnas om knappen under handtaget trycks in samtidigt som handtaget vrids. Barnsäkringen slår automatiskt till när fönstret stängs.

► **3. Spanjolett med lås** kan låsas med en liten, löstagbar nyckel.

► **Skötsel.** Vi rekommenderar att du minst en gång om året smörjer spanjolettens kolvar med en syrafri olja, samtidigt som du rör på delarna så att oljan tränger in ordentligt.

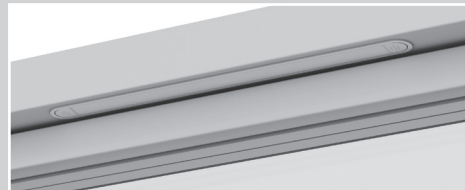
► **Handtagsstyrd broms** håller det öppna fönstret/terrassdörr i valfritt ventilationsläge vid normala väderförhållanden.

Öppna till önskat läge och vrid handtaget ner till vågrätt läge.

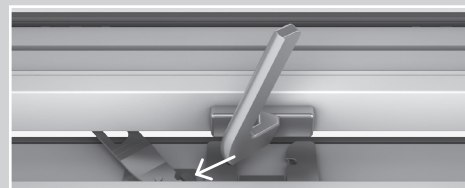
► **Friktionsbromsen** håller det öppna fönstret i valfritt ventilationsläge vid normala väderförhållanden. Om det blåser mycket är det bättre att använda ventilationsläget som är inbyggt i handtaget (se s. 20).

Friktionsbromsen är justerad från fabriken så att den passar fönstrets storlek. Tycker du att fönstret går för trögt eller för lätt kan du justera bromsen (se under den aktuella fönstertypen).

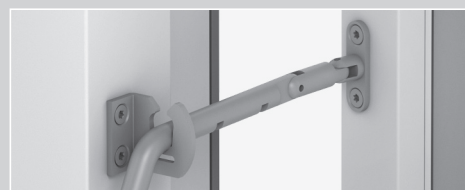

► **Friskluftsventilen** är inbyggd i karmen och gör det möjligt att vädra utan att öppna fönstret. Du öppnar ventilen genom att trycka till med fingret på markeringen i ena eller båda sidorna på ventiler.

Friskluftsventilen ger dig möjlighet att vädra även när du inte är hemma.

► **Öppningsspärr** aktiveras automatiskt när fönstret öppnas ca 5 cm. För att öppna fönstret: dra fönstret inåt så att beslaget inte är under spänning, skjut vädningsbeslaget lite åt sidan (grön "knapp"), och öppna fönstret.

► **PN-säkringen** gör det svårt för objudna gäster att tränga sig in även om fönstret står på glänt. När fönstret öppnas lyfts beslaget och sätts i önskat hack. Innan fönstret stängs ska beslaget lyftas upp ur haken. Om du vill öppna fönstret helt faller du upp beslaget till lodrätt läge innan du öppnar fönstret.

Tvålufts fönster och terrassdörr

Fast post

Gående post

Löstagbar post

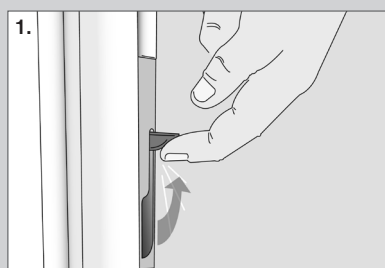
Den fasta posten blir kvar i öppningen när fönsterbågarna öppnas.

Den gående posten er monterad på båge 2. När båge 1 öppnas förblir båge 2 med den påmonterade posten stängd. Om fönstret skall öppnas i bägge sidor öppnas först båge 1 och sedan lossas posten:

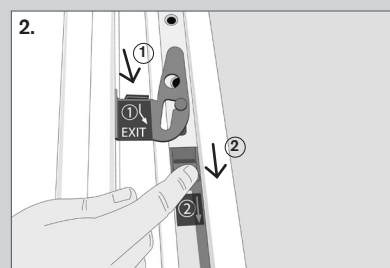
For at lossa posten, lossa dold spanjoletten (1), eller håll ned barnsäkringsknappen på handtaget (4). Därefter kan båge 2 öppnas.

När fönstret ska stängas stängs först båge 2, så stängs dold spanjoletten eller kantreglar skjuts på plats eller handtaget stängs. Båge 1 kan nu stängas.

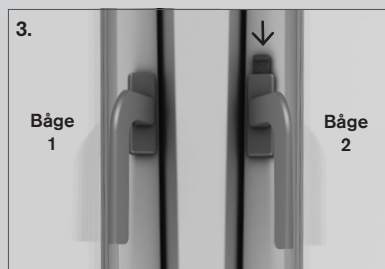
Den löstagbara posten blir kvar i öppningen när fönsterbågarna öppnas. Den kan dock tas bort helt i händelse av brand på följande sätt: lossa skjutregeln på sidan av posten och knuffa ut posten upptill (2).

Dold spanjolett till gående post.

Skjutregel till avtagbar post.

Barnsäkringsknappen på handtaget i båge 2.

VELFAC In Inåtgående fönster och altandörr

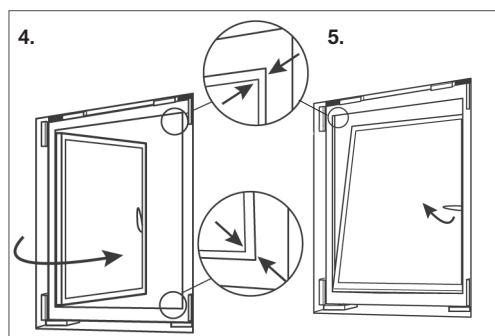

Sidohängd

Bottenhängd

En utförlig smörjanvisning finns på sida 38.

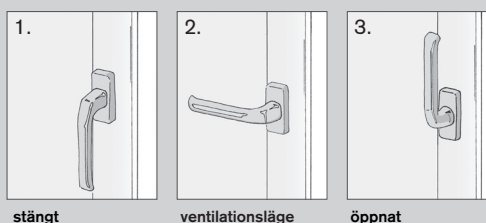
OBS. Fönster <80cm höga. Var noga med att stänga fönstret helt innan handtaget vrids från position (2) till (3). Tryck längst upp på fönsterbågen med ena handen, innan du vrider handtaget med den andra handen. Om fönsterbågen inte hakar i så att öppnar som det ska, sätts det på plats genom att vrida handtaget till 180° lodrät (3), bågen trycks in längst upp med ena handen för att hålla fönstret på plats, medan handtaget vrids ner till lodrät (1).

I nedanstående text beskrivs den inåtgående altandörrens funktion. Det inåtgående fönstret har motsvarande funktion.

En sido/bottenhängd dörr öppnas genom att du vrider upp handtaget lodrätt (3) och drar dörren inåt - den kan öppnas upp till 90°. Se till så att bågen inte blåser upp och slår mot sidokarmen. Dörren stängs genom att du skjuter den mot karmen och vrider ner handtaget lodrätt (1).

Ventilationsläge. Vrid upp handtaget 90° till vägrätt läge (2), sedan kan dörren tippas inåt och bilda en ventilationsspalt upptill. Dörren stängs genom att du skjuter den mot karmen och vrider handtaget till läge (1).

Pardörrar öppnas genom att man vrider upp handtaget 180° och öppnar den ena dörren. Sedan drar man i skjutregeln på lodposten (9) och den andra dörren kan öppnas.

Skötsel. Minst en gång om året bör du smörja alla rörliga beslagsdelar på bågen med en syrafri olja, samtidigt som du rör på delarna så att oljan tränger in ordentligt. Samtidigt bör alla beslag på karmen rengöras noga, t.ex. borstas med pensel. Se detaljer på sida 38.

Altandörrens bottenkarm av mahogny kan ev. efterbehandlas med rå linolja utan färgpigment.

Kontroll av stängfunktion. Så här ska dörren stänga, i annat fall ska den justeras:

4. I den sidohängda funktionen ska bågen ta emot ramen samtidigt både längst upp och längst ner i den sida som stängs.
5. I tipp-funktionen skal tätningen på bågen först vidröra karmen i översta högra hörnet på motsatt sida av handtaget.

Höjd-, sidleds- och stängningstrycksjustering

Se nästa sida.

VELFAC In Inåtgående fönster och altandörr (forts.)

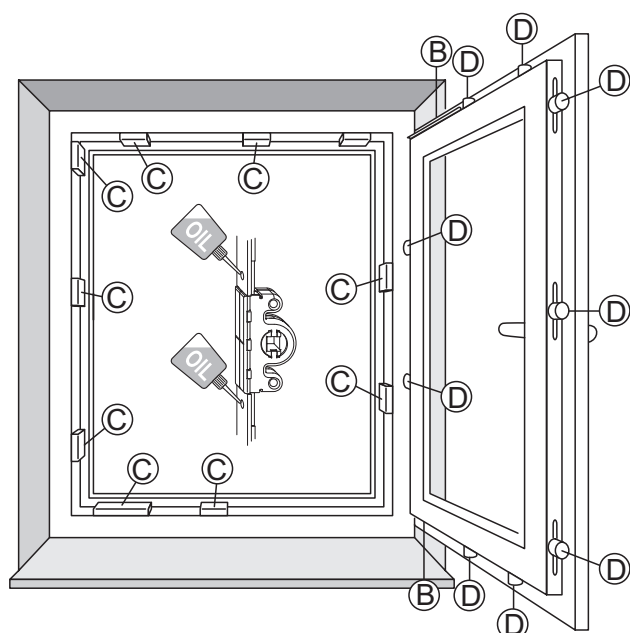
Sidohängd

Bottenhängd

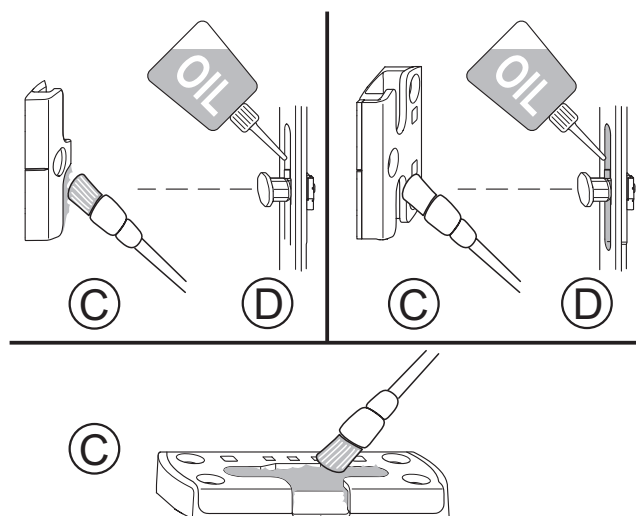
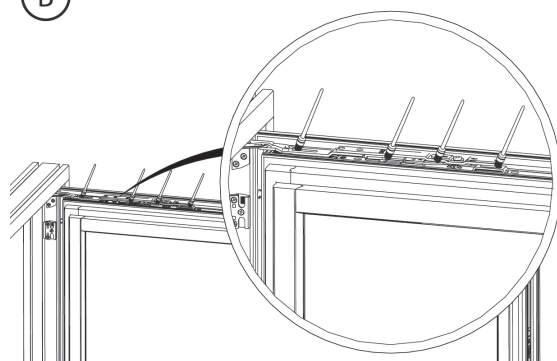
Skötsel. Vi rekommenderar att du smörjer alla rörliga delar på bågen med syra fri olja minst en gång per år, samtidigt som du rör delarna så att oljan tränger in (B)+(D).

Samtidigt bör alla beslag på karmen rengöras noga, t.ex. borstas med pensel och sedan smörjas med syrafri olja (C).

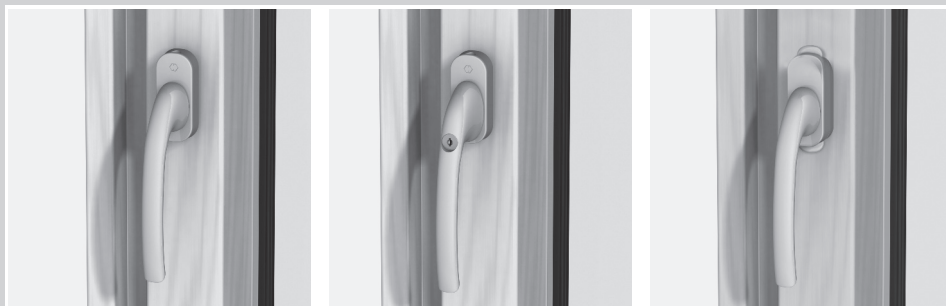
Se illustrationerna nedan.

(B)

Handtag och tillbehör till VELFAC In inåtgående fönster / altandörr

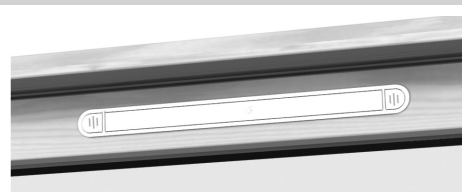
standard

med lås

med barnsäkring

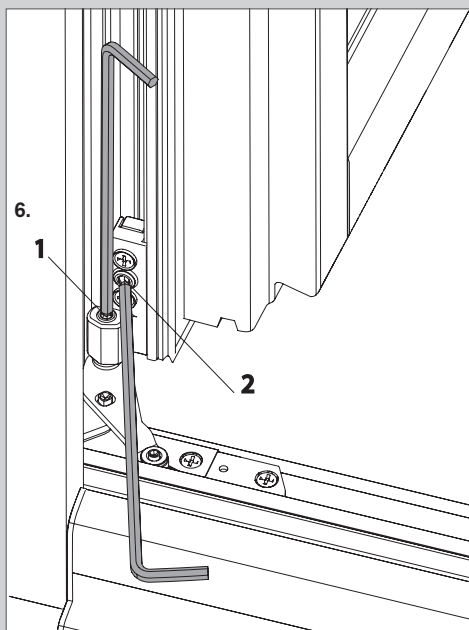
► **Handtag** till inåtgående fönster / altandörr kan stå i tre lägen: stängt, öppet eller i ventilationsläge (se sid. 37).

- **Handtag med lås** kan låsas med en liten, löstagbar nyckel.
- **Handtag med barnsäkring** kan bara öppnas om knappen över handtaget trycks in samtidigt som handtaget vrids. Barnsäkringen aktiveras automatiskt när fönstret / terrassdörren stängs.

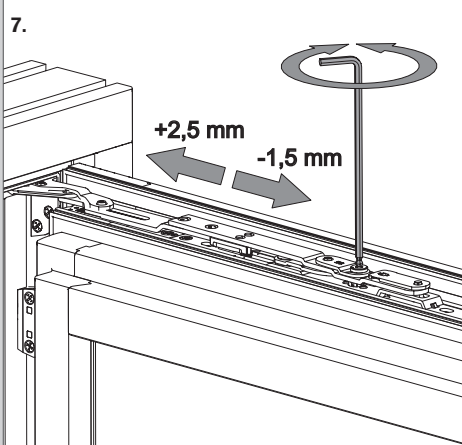
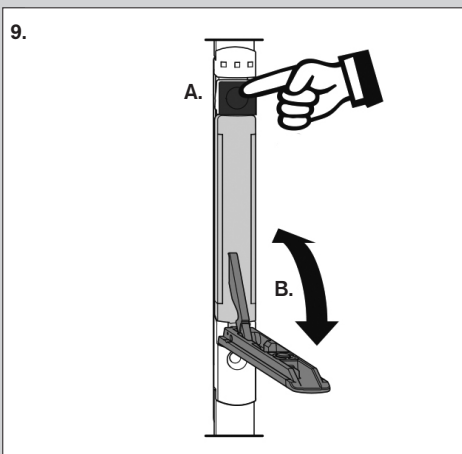
► **Friskluftsventilen** är inbyggd i karmen och gör det möjligt att vädra utan att öppna fönstret. Du öppnar ventilen genom att trycka till med fingret på markeringen i ena eller båda sidorna på ventilen.

9. Frisättning av stående båge i 2-luft. Tryck in låsknappen (A) medan spanjoletten (B) öppnas (ca 135°). Den stående bågen kan nu öppnas.

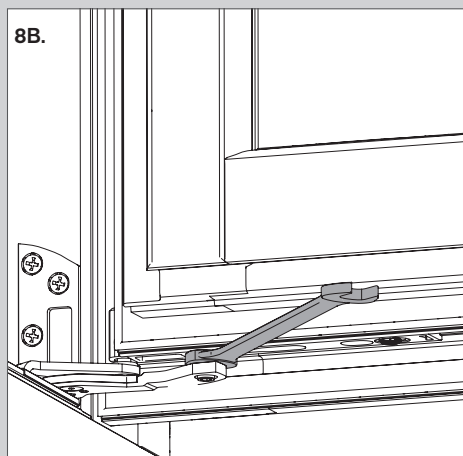
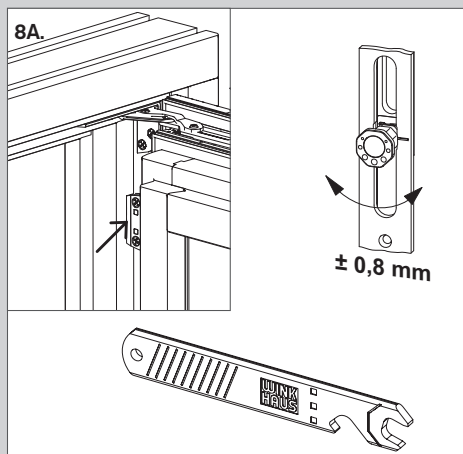
6. Justering längst ner

1. Höjjustering av båge (+2,0mm/-1,5mm)
2. Sidledsjustering av båge (+2,5mm/-1,5mm)

7. Justering längst upp

Sidledsjustering av båge (+2,5mm/-1,5mm)

8. Justering av stängningstryck

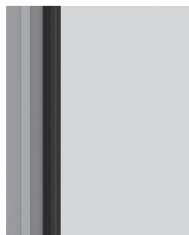
- 8A Vrid spanjolettkolvorna längst upp (+/- 0,8mm)
- 8B Längst ner (+/- 0,8mm)

VELFAC Ytterdörr i trä/alu eller trä

Handtag. Om du väljer ett annat handtag än det VELFAC erbjuder till ytterdörren ska du försäkra dig om att det passar till hålmallen som sitter på dörrens sidokarm – annars kan låshuset bli förstört.

Dörren kan utrustas med:

► **Friskluftsventilen** är inbyggd i karmen och gör det möjligt att vädra utan att öppna fönstret. Du öppnar ventilen genom att trycka till med fingret på markeringen i ena eller båda sidorna på ventiler.

Ytterdörren kan öppnas upp till 180°. Den levereras med 3-punktslåsning som standard. Den övre och den nedre låspunkten i dörrens låssida träder i funktion endast när handtaget lyfts uppåt. Dörren kan låsas med nyckel eller vred endast när handtaget har varit lyft uppåt. När handtaget trycks ner frigörs alla tre låspunkter.

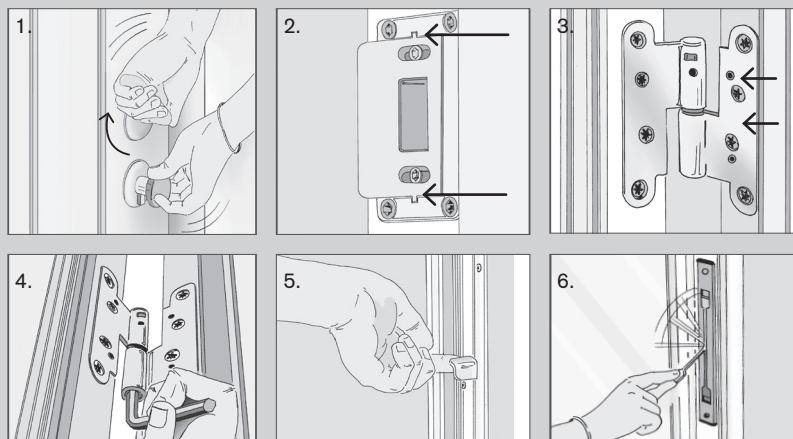
Skötsel. Vi rekommenderar att du minst en gång om året smörjer gångjärn, lås och låspunkter med en syrafri olja, samtidigt som du rör på delarna så att oljan kan tränga in (1). På inåtgående dörrar bör regn-skärmen smörjas med silikon en gång om året. Vidare bör dörrbladets utvändiga sida målas med en diffusionsöppen färg vart tredje år eller vid behov.

Justering. Trycket mot tätningslisten kan justeras genom att flytta den främre plattan i låsblecket. Plattan lossas med hjälp av en torxmejsel, de två tapparna på främre plattan tas bort, därefter kan du justera trycket (2).

Dörren kan justeras i sidled med hjälp av två 3mm insexskruvar på den ena halvan av gångjärnet. Innan du justerar måste du lossa skruvarna som skruvar fast gångjärnet mot karmen (torxmejsel) (3).

Höjden över bottenstycket justeras med en 6mm insexnyckel i det mittersta gångjärnet (4).

Vid pardörrar öppnar du dörr 2 genom att lyfta kantregeln som sitter i dörrens sida (5).

Det finns även en **ytterdörr i aluminium** som i huvudsak används ingångsdörr till butiker, kontor, hyreshus och institutioner. Tvådelade aluminiumdörrar öppnas genom att utlösa kantreglarna längst upp och längst ner på dörr 2 (6). För ytterligare information se vår monteringsanvisning som kan laddas ner på www.VELFAC.se under Professionell, Teknisk rådgivning.

För dig som är vicevärd, fastighetsskötare eller liknande

Skulle det vara något fel på dina fönster kan du vända dig till din fönstermontör som har garantiförpliktelse gentemot dig. Det finns emellertid en rad saker som du själv kan göra för att dina fönster ska fungera optimalt.

Smörjning ska göras så lite som möjligt eftersom onödig smörjning samlar smuts.

En gång om året bör följande delar få ett par droppar syrafri olja:

- spanjolettens kolvar (bör först rengöras)
- gångjärn
- dörrarnas lås och stängningspunkter
- inåtgående fönster och altandörrars rörliga beslagsdelar

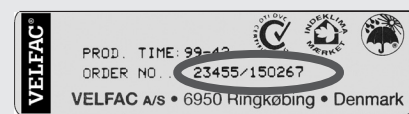
Se under respektive fönster eller dörr hur du eventuellt ska smörja

Tätningsslister, glasband och glaslister. Kontrollera en gång om året att de är hela

och funktionsdugliga och att det inte har kommit målarfärg på dem. Färg gör listerna styva och de fungerar bäst när de bevarar sin smidiga yta. För att få fönster och dörrar att röra sig lättare kan du smörja tätningsslister med silikon. Nytt glas, tätningsslister, glasband, glaslister, ventiler och packningar kan rekvireras från VELFAC AB, tel 08 756 28 00. Här kan du också få en steg-för-steg vägledning hur man går till väga för att byta.

Justering. Om fönstret eller dörren kärvar eller om bågen hänger snett kan en justering ofta avhjälpa problemet. Se hur du går till väga i vår monteringsanvisningar på www.VELFAC.se/Professionell/produkt-katalog/download.

Byte av glas. Innan du beställer nytt glas bör du notera ordernumret på etiketten som sitter i elementet.

■ **Ordernummer.** Varje VELFAC element har sitt eget individuella ordernummer som gör det möjligt för oss att finna specifik information om elementet. Innan du kontaktar oss, t ex för att beställa nytt glas, bör du notera ordernumret som står på etiketten i elementets nedersta hörn.

DANSK
VINDUES
VERIFIKATION

VELFAC AB

Tel: 08 756 28 00

Fax: 08 756 89 10

Mail: info@VELFAC.se

www.VELFAC.se

03.116-10.18 © 2004, 2016 VELFAC AB ® VELFAC and VELFAC logo are registered trademarks used under license by VELFAC Group. Rätt till tekniska ändringar förbehålles.

VELFAC®

FÖNSTER FÖR LIVET